

پہلے سرو لمبو
کببی قرار
سنگہ اوکرم

لیکوالان
عبدالجبار سحرل
توراج خاکسار

Ketabton.com

خپروونکي: سيد کمپوزنگ سنٽر ٿوپي

په سرو لمبو کښې قرار څنگه اوکړم

مصنف: توراځ خاکسار

د کتاب ٲول حقونہ د مصنف ٲہ حق کنبی خوندي دي

د کتاب نوم :	ٲہ سرو لمبو کنبی قرار خنگہ اوکرم
ليکوالان :	توراج خاکسار، عبدالجبار سہل
کمپوزر :	قاسم ساگر
کرہ کتنہ :	سٲف الاحد عاجز
شمٲرہ :	200
بٲعہ :	300 روٲی
چاپ کال :	2023 ء
چاپ ځاے :	سيڊ کمپوزنگ سنٲر ٲوٲی (0315-9887887)

تړون

د خپل ماما عبدالحنان روان صېب په نوم چې
زما ادبي روزنه ئې ډېره په پښتنه مينه کړې ده.

خپلې خبرې

ملگرو شعر وشاعري زما په خټه کښې اغېز لې شوې ده .
 زما نيکه سېد کرم اخون د خپل وخت منلې شوې شاعر
 وه . زما محترم پلار هم شاعري کوله . زما ماما
 عبدالحنان اخون د اتمان گدون په شاعرانو کښې يو
 پېژندلې نوم وه . زه هم نژدې د پينځه څلوېښتو کالو
 راهسې شاعري کوم . د ټوپۍ مشهور اولسي شاعر
 جمشېد استاذ سره مې ډېر نژدې تعلق پاتې شوې دى .
 د شعر وادب په وجه مې د اتمان گدون بخت شېر اسير ،
 فقير خطاب ملنگ ، امير بشر طوفان او خدائې بخښلي
 شوکت علي سجاد سره دوستانه تعلقات وو او په دې
 اتمان گدون به مې هم ادبي هلې ځلې کولې . د شعر و
 شاعرۍ سره مې تعلق ډېر زوړ دى خو قلم مې نه وه ،
 تعليم مې نه دى کړى نو که غزل مې جوړ کړى دى که
 چارېپته او که لوبه نو ليکلي مې نه ده . او نه زما کتاب
 چاپ کولو ته نيت وه خو د ډېر محترم مشر عبدالجبار
 سهل صېب مېنې مجبور کړم چې د عبدالجبار لالا سره
 په گډه کتاب چاپ کړم . دې کتاب کښې چې زما څومره
 کلامونه دي د خپلې حافظې په مدد ليکلې شوي دي

زيات کلامونه اوس ماته ياد نه دي. خو چې څومره غزلې ، چاربتې ، لوبې راته يادې شوې دي نو دې کتاب کښې مې پښتون قام او پښتو ادب ته ډالۍ کړي دي. زما شاعري ښه ده ، بده ده دا په لوستونکو پرېږدم. زه د خپل مهربان مشر عبدالجبار لالا هم ډېره مننه کوږم. چې زه ئې خپلو کلامونو چاپ کولو ته وهڅولم. د گران او وتلي شاعر سېف الاحد عاجز هم ډېره مننه کوم چې زما د ماتې گوډې شاعرۍ پروف ريډنگ ئې اوکړو. د حلمي ليکوال قاسم ساگر هم مننه کوږم چې په ډېره مينه ئې د کمپوزنگ ذمه واري واخسته. د بخت شېر اسير صېب ، ملنگ جان منډن صېب ، سېف الاحد عاجز صېب او قاسم ساگر صېب په دلو دلو مننه چې زما په شاعرۍ ئې ليکونه اوکړل. د علي زر خان علي صېب هم ډېره مننه کوم چې ددې کتاب په چاپ کولو کښې ئې قدم په قدم زما مرسته اوکړه. او بالخصوص د سيد اسد شاه صيب (باچا جی) په دلو دلو مننه چې زمونږ کتاب له ئې ډير ښائسته تائيل جوړ کړو.

توراج خاکسار

خپل کور، ټوپۍ

15-11-2023

”د سپېڅلي فکر سختن“

پښتو ژبه په دې حواله بختوره ژبه ده چې سره ددې چې نه خوئې ملکي چارواکي (حکومتي حلقې) څه سرپرستي کوي او نه ئې خپل شته من خلق څه خيال ساتي که زه دا ووايم نو شايد چې غلطه به نه وي چې پښتانه همېشه په پردو ژبو وياړ کوي. او خپلې مورنۍ ژبې ته سپک گوري. حالانکې د قومونو په ثقافتي اجزاؤ کښې د ژبې ډېر لوئې اهميت دى. د ژبې په شته من والي قومونه شته کېږي. او د ژبې په ورکېدو قومونه ورکېږي. په دوهم نړېوال جنگ کښې چې کله امريکې په جاپان حمله اوکړه نو د جاپان بادشاه ورته ووي چې زما د قوم نه خپله ژبه مه شوکوئ يعنې په دوي پردئ ژبه مه مسلط کوئ. ډېرې ژبې ځکه د منځه لاړې ختمې شوې چې حکومتي چارواکو ئې سرپرستي نه کوله او خپلو خلقو ته ئې په وئيلو ځان سپک ښکارېدلو. د نن نه پينځويشت دېرش کاله اگهاو چې تېچ موبائل د هر چا لاسو ته نه وه رارسېدلى. کاغذ هم ارزان وه په کتابت (خبر اوس خو کمپوزنگ دى) په ټائېل او د کتابونو په گنډلو (بائېنډنگ) هم ډېره خرچه نه راتله. په هر کال کښې به

اتياؤ نه تر سلو پورې کتابونه چاپ کېدل - زه چې وایم
پښتو بختوره ژبه ده نو ددې دومره ستونزو او مشکلاتو
باوجود په کال کښې دېرشو نه څلوېښتو پورې کتابونه د
نظم، نشر، تاریخ چاپ کېږي.

نن چې زه په کوم کتاب لیک کوم - دا کتاب د ښاغلي
توراج (چې خاکسار ئې تخلص دے) نظمیه شاعري ده - د
توراج چې څنگه تخلص دے داسې پکښې خاکساري هم
ده یو ډېر شېل بدل ساده سوده انسان دے اکثر په محفل
کښې چپ ناست وي خو چې څوک ورته فرمائش او کړي
چې څه ووايه نو هاغه ملغلرې ئې د خپلې نه دوږېږي چې د
ډېرو خلقو سوچ هم ورته نه رسي او داسې به ولې نه وي -
د هغه روزنه پالنه په ادبي ماحول کښې شوې ده - د توراج
خاکسار پلار نیکه په هشتنغر کښې د چارسدې تحصیل
تنګي ګندهیري نومي کلي اوسېدونکې وه - توراج
خاکسار هم په دغه کلي کښې په نورلس سوه شپږ
پنځوسم کال د اپرېل د میاشتې په څلورمه نېټه د
ارواښاد محمد لالا په کور کښې سترګې غړولې دي - دا
هاغه هشتنغر دے د کوم په باره کښې چې علي خان بابا
پخوا وئيلي وو:

هشتنغر شو کان د زلفو د لبرو ځکه نشته په دا ملک دکان د مښکو

هشتنغر د شروع نه د ازادۍ علمبردار او د غلامۍ نه د نفرت کوونکیو ټاټوبې پاتې شوې دې - په دې خاوره حاجي صېب د ترنگزو، ارواښاد فضل واحد او د ازادۍ لویې مبارز رئیس الاحرار خان عبدالغفار خان چې په باچا خان یادېده او داسې نور ډېر خدائي خدمتگار تېر شوي دي - د هشتنغر په حواله دا مشهور متل به شاید چې هر چا اورېدلې وي - که هشتنغر خورې نا خو بد پرې مۀ وایه - ښاغلي خاکسار په دغه خاوره کښې خرپوسې کړې دي او څوک چې په کومه خاوره کښې خرپوسې او کړي د هغه په مزاج کښې د هغې خاورې اثرات ضرور وي - توراج خاکسار چې په دې ننګيالي خاوره کښې اوزېږېده نو د ژوند لس کاله ئې په دغه خاوره تېر کړل - خو دې ته به څه د حالاتو جبر ووايو او څه به دا ووايو چې د اوبو دانو نصيبه به ئې دلته شوې وه توراج خاکسار صېب د يولسو کالو وۀ چې په کال نورلس سوه شپږ

شپېتم د ستمبر مياشتې په پينځلسمه نېټه ئې ټوپۍ ته کډه راوړه . د خپلو بڼه خويونو د هر چا سره د غلبېک سلېک او په غم ښادۍ کښې د گډون په سوب ددې ځائ د خلقو زړونه داسې خپل کړل چې نن څوک هم دا نه گڼي چې گڼې دوي بل ځائ نه راغلي دي . ددوي هره غم ښادي د مقامي خلقو د غم ښادۍ نه درنه وي .

توراځ خاکسار صېب په کال نورلس اويا کښې شاعري شروع کړه . بې تعليمه د ځو کوم خداداد صلاحيتونه چې دې انسان ته ځدائ ورکړي دي ډېر تعليم يافته ورته حق حېران دي . ماليکلي دي چې دده روزنه پالنه په ادبي ماحول کښې شوې ده نو هغه داسې چې ددوي نيکه ارواښاد سيد کرم اخون لکه د امانت ماليار، نوره دين اخون، امان گجراتي، احمد دين طالب، او داسې نورو ډېرو شاعرانو په شان يو ډېر بڼه شاعر تېر شوی د ځو د شاعرۍ په هر صنف ورته عبور حاصل وه . خو د چاربيتې ډېر ماهر وه . دغسې ددوي پلار ارواښاد محمد لالا ځو شاعر نه وه ولې ادب ذوقه ډېر وه په شعر

پوهېدونکې انسان وه ډېر زړه مجلسيان او شاعران به
 ئې ليدو ته راتلل - دغسې ددوي ماما عبدالحنان اخون
 چې وروستو ئې بيا روان تخلص خپل کړې وه مجلس به
 ئې هم کوۀ او د اولسي شاعرۍ ډېر ښۀ استاذ وه هغوي ته
 هم په چارېپته ډېر مهارت حاصل وه - توراج خاکسار هم
 ددوي په قدم قدم ايښودم د مې - خو خاکسار صېب د
 چارېپتي سره سره غزل هم ښۀ ليکي - هغوي د ارواښاد
 جمشېد استاذ د ټوپۍ ، نادر خان بزمي ، ملنگ جان
 منډن، او نورو ډېرو ښو ښو شاعرانو سره ناسته پاسته
 کړې ده - خاص کر جمشېد استاذ خو پرې ډېر زيات مټين
 وه هغه به د خاکسار صېب ليدو دپاره اکثر ددوي گانۍ
 ته تلو - واپسۍ کښې به خاکسار صېب جمشېد استاذ
 سره د بدرگې په طور تر ټوپۍ بازاره راتلو - دغسې
 ارواښاد نادر خان بزمي سره ئې ډېر عقيدت وه پښتو
 پکښې دومره وه چې کله ئې د جنازې د مونځ دپاره ئې د
 جنازې کټ د ټوپۍ عيدگاه ته يوړو نو هغه کټ چې
 کومو څلورو کسانو نيولې وه چې پکښې دوه د هغه
 ځامن ساجد او شاهد او درېم د خاکسار صېب ماما

ارواښاد عبدالحنان روان او څلورم خاکسار صېب په
 خپله وه د دغه لويو هستو سره د ناستې پاستې په وجه د
 هغه په شاعري کښې يو زبردست زړه رابښکون پېدا شه
 هم دغه وجه ده چې په مشاعره کښې خاکسار صېب کلام
 وائي نو بې اختياره د سامعينو د خلو نه بيا ووايه د بيا
 ووايه نعرې خپري. هوبنياران وائي چې د هر محفل خپل
 خپل تاثير وي. د مثال په توگه د خاکسار صېب د يو خو
 کلامونو نه يو يو بېت راخلم. خوشحال بابا وائي :

که اسمان دې د زمري په خله کښې ورکړي
 د زمري په خله کښې مه پرېږده همت

توراج خاکسار صېب هم دغه خبره په يو بل ډېر ښکلي
 انداز کښې کوي هغه وائي :

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نه بايلي
 د کار سره چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

پښتنه ټولنه کښې پېغور ډېر بد شے دے . د پېغور په
 وجه ډېر کورونه وران شي ؛ مرگ ژوبله پکښې اوشي ؛
 ټول خلق در په در شي ؛ د ملکه ورک شي خاکسار صېب
 دغه منظر کښې په خپلو شعرونو کښې داسې کوي :

خوږ وي کله کور خو د پېغور په وجه پاتې شي
 ځان پښتانه وژني د پښتو او د پېغور په سر

څوک وائي د ځوانۍ عمر د نادانۍ وي او څوک وائي د
 ديوانۍ وي هم دغه وجه ده چې په ځوانۍ کښې د چانه
 هر څومره معيوب کار اوشي خلق وائي نه پوهيږي خو
 چې عمر په شا شي او چانه څه غلطې اوشي نو هر څوک
 ورته وائي دې عمر ته دې اوگوره او دې کار ته دې
 اوگوره . خاکسار صېب دا خبره څه په دې ډول کوي :

ناداني په ځلميتوب کښې څه عېب نه دے
 بد هغه وي چې نادان شي په پيرۍ کښې

نن داسې وخت دے چې د چا نه د حيا طمع نه شي کولے
 سلو کښې يو کس به داسې وي چې هغوي به په حيا او
 بې حيايي پوهېږي. نوره هغه خبره ده چې سدهوم ته شين
 دے. د حيا، غېرت، پښتو صرف نومونه پاتې دي ځکه
 خو خاکسار صېب په واز کومې دا وائي:

لاړه پښتو لاړه د حيا وختونه ختم شو
 هېر کړو اوسنو خلقو غېرت په ټوقو ټوقو کښې

(بخت شېر اسير ټوپي)

پلار په نیکه تخلیق کار او دهغه شعري

مجموعه

زما خیال د ډېره زیات لیک د توراج په ذات او کړم ځکه
چې کتاب ئې خو ستاسو مخې ته خور د ډېره - او هم تاسو
ئې فېصله کولې شئ - چې خاکسار صېب ښه شاعري کړې
ده او که نه؟ توراج خاکسار صېب ته دا خداداد صلاحیت د
خپل پلار محمد لالا خدائې بخښلي نه او بیا د هغوي د
نیکه سید کرم اخون نه په میراث کښې پاتې راروان د ډېره -

نیکه ئې هم یو ډېر نوموړی شاعر وه - او د خپلې خوا
شا علاقې نه به تقریباً په نیمه پښتونخواه کښې ئې
شهرت لرلو - هغه وخت چې دا فن په پېسو نه خرڅېدو
شوقیه او میراثي وېناوال ئې بلها شاگردان وو - د هغوي
وېنا به ئې یادوله او د پښتو د موسیقۍ محفلونه به ئې
ښائسته کول لا تر دې دمه ئې بعضې خلقو ته چاربتې
یادې وې - هغه وخت د چاربتو مېټان ډېر وو - د نیکه
نه وروستو والد صېب محمد لالا هم لږه خو خوږه شاعري
کړې وه - خو هر چاته ئې پته نه وه ځکه چې ځان ئې شاعر

نه وه ښکاره کړې. البته د موسيقۍ محفلونه به ئې خوښ وو. د خپل پلار نه علاوه ورته د نورو ښو ښو شاعرانو لکه نوره دين استاذ، احمد دين طالب، امانت اخون، صاحبزاده غلام قادر و پناگانې ورته يادې وې.

لکه د پلار توراج خاکسار هم ډېره زمانه ځان پټه اوساتلو. ددوي د مور ورور د توراج ماما عبدالحنان روان (چې ورومې تخلص ئې اخون وه) چې ډېر لويې د نامې جامې شاعر او ډېر ښه عالم هم وه او مونږ سره به د مشاعرو په محفلونو کښې شاملېدو. نو د هغوي په وساطت مونږ ته د توراج د شاعرۍ او کمال پټه اولږېده. او بيا به مونږ ورو ورو چپړو. اخر دا چې عبدالحنان روان صېب الله ته خوږ شو. نو توراج خاکسار صېب ئې مونږ ته ملگرتيا کښې پرېښودو. چې د اتمان گدون ليکوال ملگري سرکرده غږې شو. خاکسار صېب ته د مور يعني ماما خېلۍ د طرفه هم شاعري په ميراث کښې پاتې شوه. توراج خاکسار ښه دروند زميندار دې چې ورته گوري نو ساده باده فقير طبع انسان دې ځان ته څه

وایي نه. ځکه چې مدرسه او کتاب ئې په سترگو نه دي لیدلي. خو که محفل ئې درسره جوړ شو نو بیا به منې چې توراج هم دا توراج د خپله قدر مند د هر چاته د قدر په سترگه گوري ما لا تر اوسه دومره حیاناک انسان نه د لیدلې. مېلمه دوست د خپل او پردي ته درناو وړکوي. او وایي چې ما چې هم د مېلمه یا د مېلمنو دپاره کور کښې د روټۍ نه دي وئيلي چې ماسره مېلمه یا مېلمانه دي. خو چې څه تیاره وي هغه د یار دپاره وي.

په اولس دوستۍ غم بنادی کښې دومره تېز دۍ. چې لا به درته خپل خپلوان ورور عزیز نه وي رارسېدلي او دا سره به درته حاضر وي خو د خانانو نوابانو سره ئې قطعي نه لري. چې یار دوست ئې څومره غریب وي نو دده زړه ته قریب وي. توراج خاکسار صېب په خپله د خپل وطن هشتنغر نه د ښه شته من کور فرد دۍ. اوس دا د الله وېش دۍ چې پېدا شو په هشتنغر کښې دۍ او روزي ئې ورله په ټوپۍ کښې ایښې ده. چې زمونږ دپاره

دا د الله يو انعام دے . دلته ئې هم په سپړيتوب کښې څه کمه نه دے راغلې . څلور شپږ مزدوران ئې هر وخت د مخې اوږې را اوږې . خو په ليدو به ئې دا فرق اونه کړے شي چې مزدور کوم يو دے او مالک کوم يو .

خاکسار واقعي چې خاکسار دے ځکه ډېر ځيرک انسان دے چې د وختونو تودې سرې پرې ډېرې تېرې شوي دي . په هر رنگه محفل کښې خپل رول لوبولے شي نالوسته دے خو د دين د علومو نه زيات واقف دے . په هره موضوع چې ورسره خبرې کوي نو خامخا به ئې جواب کښې ژورتيا محسوسوي د ديني ټولو احکامو پابند دے عمر به ئې تقريباً 67 کاله وي . خبره رانه اوږدېږي او اوږده شوه . که ډېرې نه وي چې يو دوه خبرې په مخکښې پروت کتاب هم اوشي .

د خاکسار صېب د کتاب چاپ کول گران کار ځکه وه . چې هغوي کلام ليکلے چرته بيخي نه وه . چې څه وو هغه هغوي سره سينه کښې محفوظ وو . بيا به هغه ته خپل کلام غزل ، نظم ، رباعي چارېته چرته د موقعي په

د خاکسار صېب کلام خو ستاسو د وړاندې پروت دے
که زه ئې ډېر تعريف او کړم نو کم دے او که اوئې نه کړم
نو نه گز لرې او نه مېدان. د چا خبره نمر په گوته نه پتېږي
- خاکسار صېب چې خه تخليق کوي نو يو مضبوط بنياد
ئې خامخا وي نو مضبوط کار خو بې کړاوه کېږي نه گنې
شعرونه خو هر وخت جوړولې شي - د هغوي خوندي
اشعار ددې مجموعې چې نوم ئې ”په سرو لمبو کېنې
قرار څنگه او کړم“ بله د عبرت نه ډک نصيحت آموز
اشعار پکېنې موجود دي. او بيا دا چې د هغوي هر شعر

انتخاب هم دے - روماني ليک ساده باده د چاپرچل د
مثالونو نه ډک دے - چې د عام تخليق کار په خوا خاطر
کښې هم نه راځي -

زميندار سره دے دکار او بې کاره بوته ډېر ښه پېژني
هغه ئې په خپلو شعرونو کښې په داسې ترتيب پېرلي دي
- چې سره ورته حق دق حېران پاتې شي بله لويه خبره دا
ده چې خاکسار صېب حق پرست ، حق گو او حق شناس
شاعر دے - چې کومې گډې وډې خبرې په معاشره يا په
دين کښې داخلي شوې دي - د سوچ نه بالا تر هغې په
موجوده ماحول کښې يو مقام هم موندلے دے د هغې تور
ئې په ډېر ښکلي انداز کښې کړے دے -
لکه چې وائي !

ليل او نهار شمس او قمر کښې تبديلي نه راځي
درياب به څنگه موج کمئ د قلندر په خوبه

ما وې خاکسار صېب د خپل چاپرچل نه خيزونه خپلو
شعرونو کښې د ښائست دپاره ځايوي -

بېره د دېوال نه شې او رنډه دال توره نه شې
تال شه د گړنگ په سر هوا به درنه جوړه شي

حسن شه نغمه شه شين ورځارم شه د بام په سر
رحم په توراج اوکړه دوا به درنه جوړه شي

يا دا چې!

اوري پرې حجر چې په شجر کښې ثمر اولگي
شنډ چې شي انگور د دېوالونو په سر پېټې شي

بله د مزې خبره دا ده چې خاکسار صېب د چاربيتې
ازمائلې شاعر د په زړو او نوؤ طرزونو ئې اشنا او نا
اشنا ډېرې چاربيتې جوړې کړي دي .

چې په دې کتاب کښې صرف نمونې شته . د خپل کلي په
يو نظم کښې ئې د کلي نقشه ډېره په بنائسته ډول جوړه
کړې ده . يو دوه بندونه ترې د پېژندگلو دپاره راخلم .

علي خان دلته زېږېدلې ، زمونږ نیکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلے ، کوي پرې خلق دعوي

په گوته نمر کله پته پري
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسیم پري

د هشتنغر بره حصه ده ، د گنډ پري اړخونه
هم ئې تاریخ هره کوڅه ده ، تېر پرې بلها مخونه

قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسیم پري

نورې خبرې په قرآن کښې مزه کوي. خو د توراج خاکسار
صېب دا کتاب نصیحت آموز هم او د مینې ، ورورولۍ
او د اخلاص پیغام هم دے. دا لږ کلامونه مې د هغوي د
شاعري نه د نمونه خروار په څې راخستې دي. او د
لوستونکو په وړاندې مې ایښي دي. نور د لوستونکو
خوښه چې هغوي خاکسار صېب د کوم مقام جوگه گڼي.

په ډېر درناوي

ملنگ جان منډي

سرپرست اعلیٰ "اتمان گدون لیکوال ملگري"

۳۰ ربیع الثاني ۱۴۴۰

بمطابق 16 نومبر 2023

”د توراج خاکسار شاعري ته یو نظر“

اولسي ادب چې د یوې ټولنې د کلتور، تاریخ، تهذیب او تمدن په اصلي بڼه کښې د ښکاره کولو د پاره د یوې هېندارې حیثیت لري. دغه اولسي ادب د لیکلي ادب نه ډېر وړاندې د پېړو پېړیو راهسې راروان دے او د یوې زمانې نه بلې زمانې ته انتقالېږي خو زما په خیال دا زمانه په اولسي ادب کښې د تخلیق وروستی پېړۍ ده ځکه چې اولسي تخلیق کار د تعلیم او مطالعې پرته په خداداد صلاحیت سره د خپل تخلیقي قوت په اساس یو داسې سوچه تخلیق د اولس مخې ته راوړي کوم چې په ټولنیز ژوند کښې د هغه د ژورې مشاهدې او د کلونو کلونو د تجربې نچوړ وي او زما نه دے خیال چې په دې جدید دؤر کښې له دې نه وروستو څوک تخلیق کار ناخوانده پاتې شي او بغېر د مطالعې خپلو جذباتو او احساساتو له د شعر ژبه ورکړي هم دا وجه ده چې زه خپل ځان ډېر خوش بخته ګڼم چې په یو داسې دؤر کښې د ژوند ورځې شپې سبا کووم چې هم راته د لیکونکي ادبي

مشرانو او هم راته د اولسي ادبي مشرانو په صحبت کښې د ناستې ولاړې زمینه برابر ده په دغه ادبي مشرانو کښې يو نوم د ډېر گران مشر اولسي شاعر توراج خاکسار کا کا هم د د چا د شعر ژبه چې خوږه، اسانه او روانه ده څنگه چې توراج کا کا يو ابغ نېغ زميدار سره د د هم دغسې ئې شعر هم ابغ نېغ، ساده سوده مگر اغيزناک دد توراج کا کا شعري مجموعه په دوه برخو مشتمله ده په اوله برخه کښې غزلې دي او په دويمه برخه کښې چاربيتې. زه اکثر ملگرو ته دا خبره کوم چې زما د پاره صنف هېڅ معنی نه لري بلکې زما د توجو مرکز همېشه فن او موضوع وي اوس که مونږ د پښتو عروضي نظام په نظر کښې ونيسو او د کا کا د کلامونو تنقيدي جاج واخلو نو په بعضې ځايونو کښې د سيمه ايزي لهجې په وجه فني کمزوری لري خو چونکه اولسي شاعر د دغه رقم عروضي نظام د اصولو نه مېرّا وي نو دغه د لهجې په وجه که چرته سېلاب کم يا زيات وي نو فني کمزوري نه ده بلکې د لهجې هاغه سوچه والی د د کوم چې د توراج کا کا په چاپېرچل کښې مېشتۀ خلق کاروي

نو له‌ذا په دې نقطه مونږ نيوکه نه شو کولې او پاتې شوه موضوع نو په دې کتاب کښې د توراج کاکا د هر کلام موضوع (خواه که هغه د گل ده او که د بلبل ده، د دوران ده او که د جانان ده) په عقيدوي رواياو او ټولنيز اقدارو داسې رنگ ده چې لوستونکي داسې محسوسېږي لکه چې د هغه د زړه خبرې ئې د شعر په چوکاټ کښې رابندې کړې وي توراج کاکا د سر تر پايه د پښتو، پت او پښتون ولۍ يو ژوندۍ نمونه ده ددې اندازه مونږ ته د هغه د عملي ژوند نه علاوه د هغه د شعرونو نه هم کېږي

شعر د اشارو ژبه ده او د غه اشارو د پاره تخليق کار ته اکثر وختونو کښې د تراکيبو، روزمرو، متلونو او محاورو ضرورت راپېښېږي خو دغه ټول لوازمات د شعر په لنډ تنگ چوکاټ کښې په يو داسې منفرد انداز رابندول چې خبره مبهمه پاتې نه شي او لوستونکي ته په وړومبي نظر د تخليق کار مطلب او مقصد په ډاگه شي دا ډېر لږ هنر غواړي او د دغې هنر مظاهر توراج کاکا په هر دويم، درېم کلام کښې دومره په بشکلي انداز تکرار کړې ده چې سړۍ ورته گوته په خله پاتې شي مختصر دا چې د نړۍ په هر گوټ کښې چې

کوم قامونه ژوند کوي نو هر قام خپل دود او دستور لري او ژوند ته د خپلې ځانگړې زاويې نه گوري دغه وجه ده چې د هر قام په اولسي ادب کښې د هغې قام عقيدوي، سياسي، فرهنگي، کلتوري تاريخي او اولسي ژوند ته د هغوي نظر لوستونکي ته په ډاگه کېږي که چېرې مونږ غواړو چې د يو مخصوص قام په اړه پاڅه او کوټلي معلومات ترلاسه کړو نو بايد چې د هغوي اولسي ادب ولولو.

دغسې د توراج کاکا تخليقات هم د خپلې مخصوص جغرافيه دننه د تخيل په نيلى سورهغه شهسوار دے چې نه د خپلې ټولنې د مذهبي رواياتو نه لاس په سر شوى دے او نه ئې د خپلو کلتوري او فرهنگي اقدارو د مصلحت نه کار اخستے دے او د سيمه ايز ژوند د دود دستور، سياست، ثقافت او فطرت داسې ترجماني ئې کړې ده چې د کاني کرښې دي

سېف الاحد عاجز
سېنټر نائب صدر
”اتمان گدون ليکوال ملگري“

نظم

خپل عمل کړه برابر قرآن سره
رابطه دې ختموه شيطان سره

مال دولت متکبره کړې کوږ گرځې
وي پېشي به دې يو حل سبحان سره

د دنيا په تاوان گټه د اخر شي
ځان بلد کړه د دنيا تاوان سره

کوم حساب چې په محشر درسره کيږي
نن هغه حساب کوه د ځان سره

په توبه ابو سفیان د الله دوست شو
د دنيا نه شو رخصت ايمان سره

همېشه له استغفار وايه **توراجه**
خزانې د رحم شته رحمان سره

غزل

په لاروي گمان د غېږ د جانان څه له کوي
د وخت نا اهلو ته د مينې بيان څه له کوي

د دنگو غرونو په سر تنگې لارې خامخا وي
ته پرې د ښار د سپکونو گمان څه له کوي

چې نه ئې زرگر جوړوي نه چرته په کلي کښې شته
اوسنو پېغلو ته صفت د پېزوان څه له کوي

د عبرت نخښه او تاريخ شه د راتلونکي نسل
لکه د چرک په دېوالونو اذان څه له کوي

بس دومره بس دے چې پرې سر د نمر نه سوري ته شي
چې خاورې کيږي په کفن مې تاوان څه له کوي

هسې اوبه په ډانگ وهل دي څه ترې نه جوړېږي
په تېر ساعت پسې **توراج** ارمان څه له کوي

غزل

باد د پسرلی د بہار اولگید
 ہر بلبل د گل پۂ رخسار اولگید

پر خہ د سبا غوتی غوتی شولہ
 ورخ شوه د خوبانو دربار اولگید

پاسہ کۂ دیدن کوپ گودر تہ خہ
 نمر د کنداوگی پۂ چنار اولگید

دشتو کنبی شینکی خانگی خوری کرپ
 سر پرپ د شپونکی د گوار اولگید

نن چپ یار رتلے یمہ بی گناہ
 دا پۂ ما نظر کۂ ازار اولگید

راغلل کشمیری طوطیان لری لری
 بیا زمونہ د کلی جوار اولگید

ووائی همزولو دا بہ خہ کیری
 اور پۂ یارانہ د خاکسار اولگید

غزل

چغه د حسرت نه شي ژړا به درنه جوړه شي
کرکه د چا مه کوه جفا به درنه جوړه شي

غز د ادبې شه که مېوه نه کړې نو گور که ځان
ژبه د منصور نه شي سزا به درنه جوړه شي

بېره د ډېران نه شي او رنډه دال توره نه شي
ټال شه د گړنگ په سر هوا به درنه جوړه شي

توره زنه ، شنه خالونه ، ټوله مينه مينه شه
پانه د تاريخ به شي لېلا به درنه جوړه شي

زېر د اختر شه شپه د قدر شه تېرېره مه
پرخه په گلونو شه مسکا به درنه جوړه شي

* دال توره د يو بوټي نوم دے چې حکيمان ئې په دوايۍ کښې استعمالوي .

† دالفظ په اصل کښې انډ دے دے خود قافيې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو .

حُسنِ شہِ نغمہ شہِ شین و رخا پر شہِ دِ بامِ پئے سر
رحمِ پئے **توراج** اوکړہ دعا بہ درنہ جوړہ شي

غزل

څنگه چې سيورے بدلوي مقام د نمر په خوبنه
داسې مټين هم بدلوي پل د دلبر په خوبنه

محمود بادشاه اياز غلام وه دا جدا خبره
گني بادشاه کله چليري د نوکر په خوبنه

ليل النهار ، شمس و قمر کښې تبديلي نه راځي
درياب به څنگه موج کمي د قلندر په خوبنه

دا خو الله دے چې حالاتو کښې بدلون راولي
گني ايسار به مازيگر وه د گودر په خوبنه

هغه د جبل قبدي د مصر بادشاه څنگه جوړشو
بس فېصلې کپري د لوتې غني اکبر په خوبنه

مخلوق که خپله فېصله د تقدير کولې شوله
يعقوب راوړے به وه سترگو له نظر په خوبنه

توراجه څوک چې د الله شي د هغه الله شي
ځکه ئې کړي فېصلې دي د عمر په خوبنه

غزل

گنگوتيان بڼکلوي گند او گلاب نه
بې وقوف غلطي زده کئ او ادا ب نه

هغه چنه د مکتب به ملا نه شي
چې سندرې وائي لولي کتاب نه

د غرض مينه د شوم سړي دولت دے
سود ئې خوښ وي دعاگانې ثواب نه

مکانونه په کړو غرونو جوړېږي
چا جوړ کړي لا په سر د حباب نه

ته پرې هغسې گمان د جوانۍ کړې
په **توراج** پيري رادرومي شباب نه

غزل

د لويټې پلؤ ئې سوال کړي د وېختو څوکو ته
نوره مې مۀ نزدې کوه د سرو لمبو څوکو ته

د کلي کور په غېږ کښې خوب کړي باشعوره خلق
څوک چې باغي شي هغه وڅېړي د غرو څوکو ته

اشنا وعده اوکړي اقرار اوکړي بيا هم نه راځي
اوبڼکې بغير د وعدې راشي د بڼو څوکو ته

خوبان ترې تور اوربل له سرۀ گلونه اوشوکوي
لېونۍ سرۀ لاسونه اچئ د ازغو څوکو ته

تورې گورگورې لا د تورو غرو لمنې ساتي
ورځاي اوختل پتو نه د بنگلو څوکو ته

لاړې هغه پېغلې د تورو خاورو لاندې شولې
چې به ئې سپياکې خپړولې د بلو څوکو ته

نن چې **توراج** په کانو ولې چې په دې مۀ راځه
سبا ئې مۀ اچو گلونه د خزو څوکو ته

غزل

پرخه د سبا د سرو گلونو په سر پټې شي
کله کله مینه هم د زړونو په سر پټې شي

سر نه د مشرک ، د سروې سر بڼه وي ټپټېږي نه
داسې زندګۍ د عملونو په سر پټې شي

اوري پرې حجر چې په شجر کښې ثمر ولګي
شنډ چې شي انگور د دېوالونو په سر پټې شي

اُرو دا متل چې د خزلې حائې ډېران وي بس
خړه چې شي مُردار د ډېرانو په سر پټې شي

ډېرې خلې دعا غواړي لائقې د شفا نه وي
راشي احمقان د محفلونو په سر پټې شي

مه چېره خوبان **توراجه** هر وختې سپرله نه وي
بعضې لوپټې د اوربلونو په سر پټې شي

غزل

که ناراض شې د تمام واره جهانہ
نه څه جوړ وي نه به جوړ شي د خفګانه

ستا کاته هم په بدل هم په احسان دي
زه یرېږم له بدل او له احسانه

په ژوندون کښې چې سکون نه وي زندان وي
خوشحاليږي چې څوک خلاص شي د زندانه

نه چلیږي دا دنیا او نه روزگار ئې
چې زه کرکه کړم له تا او ته زما نه

په هغې دولت به څه خوشحالي اوکړې
چې دې خلاص کړي له حیا او له ایمانه

بادشاهان هم فقیرانو ته سلام کړي
فېصلې دي راوړيږي له اسمانه

چې اسباب د پتېدو ورسره نه وي
څه به پت شي په بیدیا کښې له بارانه

د **توراج** خاکسار ساده ساده خبرې
ملاوېږي بې پېسو او بې توانه

غزل

امن مېرو کښې نشته ښار کښې نشته
امن په کور او په بازار کښې نشته

د جماعت صف کښې غله دي ور کښې غله دي
کومه بلا ده چې په لار کښې نشته

بچو به حق غوښتو د خپله پلاره
د حق خبره اوس په پلار کښې نشته

کاشتکاره شپول راپاڅي فصل دې خوري
سکون په لېل او په نهار کښې نشته

په غل ټوپک ئې اولي شور هم نه کئ
امن مرغو ته په چينار کښې نشته

مولوي صېب لېټ شو مقتديان گورېږي
خبر دے گناه په انتظار کښې نشته

دو نمبری باندی اوس فخر کپری
پسپی اوربجل کاروبار کنبی نشته

پسپی ئی اوگتلی حج له پری حی
کرکہ پئے زرہ د ایماندار کنبی نشته

توراجہ تہ سادہ ئی غلے کنبہ
سادہ سرے ھلو پئے شمار کنبی نشته

غزل

زندگي هله بنائسته شي چې خوږه شي
چې ترخه شي لکه ستنه چې کږه شي

هغه ونه کۀ د باغ وي کۀ د سپوري
چې راپړبوځي اخر د اور جوگه شي

چې نۀ قد نۀ ئې قامت نه ئې ثمر وي
کوږ غوراسکۀ نۀ دُرشل نۀ به برکه شي

اصل اصل وي رښتيا خبره دا ده
د رښمو کپړه څنگه به زيگه شي

پېغلې برغ منگي اوږي خائسته پرې ښکاري
مناسب نۀ دي چې بش ئې پۀ اوگه شي

هغه تور چې د تهمت شي پۀ چا پورې
پاکېدل ئې بيا **توراجه** پۀ جرگه شي

غزل

بُورہ مہنبہ کلہ پی کپی بی ونہی
خر وپے نہ شی ہر گز د اوبس اندہی[†]

تاچی غونہی لہ خانک راوړو مہرمنی
صبر اوکړہ حلال نہ دے لا لنہی

زور پېزار پے شان د نوي پېزار نہ شی
کے ہزار حلہ ئی وینہی یا گنہی

شنہی ونہی نہ ثمر کلہ پرہوخی
کے پے لختہ ئی تمامہ ورخ خنہی

کوم عمل چہ شوک زباتی اجر ئی نہ وی
د سکرو د اور نہ نہ حی غرغندہی

یو مالدار تہ خدای دے اوبخنبہ شوک نہ وی
کے پے قبر ورلہ ودروی جھنہی

نہ د مرو سرہ ژوند کیری **توراجہ**
نہ شوک مرہ خنبی پے سر د برنہی

[†] د لفظ پے اصل کنبی اندے دے خود قافیہ د مجبوری لہ وجہی مو اندہی کړو.

غزل

غل وئ غلا دپاره شپه ده سحر نه
د منزل دپاره لاره ده غر نه

په رندو سترگو ځنگل ته ښکار له مه خه
چې په سپين مېدان دې لگي نظر نه

په هغې اوبو گمان د درياب مه کړه
چې پکښې شگې موندې شي جوهر نه

قرض مال په ډېر هنر وصولېدې شي
دوستانه په خوږه خله شي په شر نه

د هغې عشق او مينې خه مطلب شو
چې مخلوق ترې نه خبر وي دلبر نه

زه **توراج** يم صادق منافق نه يم
صادقانو له جنت وي سقر نه

غزل

چې خوږه شي څار شه لعل جوهر د ژبې
چې ترخه شي عجيبه خطر د ژبې

دغه ژبه د بدن لکه ټوکره ده
ټول وجود لره کافي ضرر د ژبې

دوه هاتيان چې جنگ شروع کړي اخر خلاص شي
نه خلاصیږي چې شروع شي شر د ژبې

منصور وڅېژوه خپلې ژبې دار ته
چې په دار شو دا ئې وه اثر د ژبې

ښه سره د هر سړي خوښ وي **توراجه**
په خلوص پېدا شي سيم و زر د ژبې

غزل

ستا په خدا کښې د جفا نڅښه ده
زما ژړا کښې د وفا نڅښه ده

دا سپک کاته د رسوايي اسباب وي
کبر غرور خو د گناه نڅښه ده

په مظلومانو باندې ظلم کول
د غرقېدو دغه صفا نڅښه ده

د نېکو نېک د بدو بده برخه
د نېک عمل خومره اعلیٰ نڅښه ده

ته چې د بل نه غواړې ناز او ادا
په تا کښې کومه د ادا نڅښه ده

رنخوړ چې ومومي په شپه کښې قرار
مخلوقه هاغه د سبا نڅښه ده

توراجه ستا د خلې ساده غزلې
دا د پښتو هغه پخوا نڅښه ده

غزل

چې کم عقلو سره نن ئې پءُ خدا ناست
سترگې سرې به ئې سبا له پءُ ژړا ناست

پءُ خوره زمکه کنبې گل نءُ زرغونېږي
بې وفا ته ئې پءُ طمع د وفا ناست

پءُ گاونډ چې د کم اصلو شریک نءُ شې
سرو غرمو ته کءُ ئې خبر دے پءُ بېدیا ناست

غم ته شا چې د بې ننگو پءُ ډاډ نءُ کړې
یک تنها به ئې پءُ طمع وار خطا ناست

چې پردي راوړي کور ته ننباسې
یوه ورځ به ئې پءُ خپل قام کنبې رسوا ناست

هغه کار پءُ دنیا مءُ کوه **توراجه**
ملامته چې پءُ مینځ کنبې د دنیا ناست

غزل

تل د يار د لوري تکليفونه دي راځي راځي
يار چې پرې خوشحاله وي دردونه دي راځي راځي

مينه که اسانه وې نو هر چا به کولې بيا
زه چې مينه کړم پکښې سوچونه دي راځي راځي

نشته دې پرواه زما ، د صبر پهلوان يم
خبر دې په دلو دلو غمونه دي راځي راځي

کلک شه اې زړگيه چې ونه چوپې يار جفا کوي
ووايه په جار چې افسوسونه دي راځي راځي

زه لکه يتيم يم مخلوقه د ژړا عادت
رنگ په رنگ د ظلم دورانونه دي راځي راځي

نوم زما **توراج** دې په سر تاج د محبت لرم
گل سره ازغي وي تهمتونه دي راځي راځي

غزل

د يار جهونپړۍ به په ماڼۍ د چا بدله نه کړم
حساب به ئې کمه د شاهانو د محله نه کړم

د يار په در کښې شا بربنده په ازغو خملمه
عاشق په څه شوم چې ئې غوره د بخمله نه کړم

زړه مې بهلول دۍ په لمسون د چا غولپړي کله
صادقه مينه به رسوا چرې پخپله نه کړم

د يار تهمت خو مشدۍ زما په سر پرته ده
دا مشدۍ به د رقيب د خپې چپله نه کړم

چې د رقيب لمسه منم پکښې فائده مې څه ده
ځان به په زور د ډېرانه د سر خځله نه کړم

که نقادان مې تنقيدونه په اشعارو کوي
خپله زړه جذبه به ورکه د غزله نه کړم

دا زه **توراج** څه له د يار سره جوړه گرځمه
که وخت پوره شو اشنا خلاص به د اجله نه کړم

غزل

اور د محبت مې د زرگي په دنيا بل شولو
ځکه مې د مخ رونق په دې دنيا بدل شولو

خيژي اسويلي زما د خلې نه د سلگو په ځائ
غم چې د حسين اشنا پرون راسره مل شولو

راغلل دا بې شماره تهمتونه شو په ما دلی
هار لکه د گلو مې په غاړه مکمل شولو

پروت د يار په در کښې شا بربنډه په ازغو يمه
چاته به ازغي ښکاري خو مالره بخمل شولو

زه د يار په عشق کښې د وطن شړلې خوښ يمه
خبر که د مجنون غونډې مې عمر په ځنگل شولو

مومي به مټين زړونه قرار زما په دې غزل
هر يو سوي زړه لره مرهم مې دا غزل شولو

نوم زما **توراج** دے په رواج د عشق پوهه شوم
سرومال بېلم اشنا گټم په رب توکل شولو

غزل[‡]

دا حيا دارې سترگې ستا دي ياره
سړې ناغه دارې سترگې ستا دي ياره

تازه تازه کاته اثر لري ستا
زينت حقدارې سترگې ستا دي ياره

خندنۍ سترگې دې کړې چاته کړې
کړې ايسارې سترگې ستا دي ياره

قرار زړگۍ ئې راله که نقرار
څه دل ازارې سترگې ستا دي ياره

چې قاصد درشي دا رتې ئې څه له
جنگ ته تيارې سترگې ستا دي ياره

راشه ديدن له دې خاکسار راغله
ډېرې يادگارې سترگې ستا دي ياره

[‡]په دې غزل کښې شونډې نه لگي.

غزل

په سپين مخ دې تار په تار کړه زلفان ورو ورو
په يو نيم سلائي تور کړه چشمان ورو ورو

محبت صرف په سوال کېدلې نه شي
په ترتيب پکښې پکار وي تاوان ورو ورو

په لمسون د غمازانو د هوکه نه شي
رژوه مې د غمجن زړه ارمان ورو ورو

معشوقه د خپل عاشق نه گيلې نه کړي
خو غماز پکښې پېدا کړي خفگان ورو ورو

بې وقوف ته راز څرگند نه کړې **توراجه**
عاقلانو ته کړه خبر دے بيان ورو ورو

غزل

په دولت چې څوک مټين وي عزت څه کړي؟
په عزت چې څوک مټين وي دولت څه کړي؟

سود پرست سره د زيان مېدان له نه ځي
د قارون غوندې د خدائې په رحمت څه کړي؟

سخاوت د بڼياگانو عادت نه د د
هندو ځان سيزي په اور خو جنت څه کړي؟

محبت د ننگيالو د زړه مشال د د
چې بې ننگه شي هغه محبت څه کړي؟

لېونی پښې ابله پښې سرتور سرونه
په خپل غم کښې مبتلا وي راحت څه کړي؟

حقيقت بيان کوي **توراجه** چاته؟
نادانان غواړي مجاز حقيقت څه کړي؟

غزل

زما زړگه د وفا ډک دے بې وفا دې نه شي
جفا کول بې وفائي عادت زما دې نه شي

زه چې په کوم محفل کښې يم هلته دې مينه وي تل
د زور او جبر د ستم وختونه را دې نه شي

چې په رښتينې محبت وي رب دې نه لنډوي
صادقه مينه دې کاميابه وي رسوا دې نه شي

چې دوه مټن پکښې يو ځای شي راز د مينې کوي
د وصال شپه تر مړېدو پورې سبا دې نه شي

بنائست خو خداي ورکړو غرور پرې ښکلي څه له کوي
په غرور ناک بشر نيازبين زړونه شېدا دې نه شي

ديدن د سر په بدله دے چې محنت وکړي څوک
هر حق پرست په ځای د حق کښې وار خطا دې نه شي

توراج خاکسار چې د کوم يار فرمانبرداره گرځي
ورځ په محشر کښې د هغې ياره جدا دې نه شي

غزل

څنگه چې باد د گړنگونو په سر نه اودرېږي
داسې خولې هم د خالونو په سر نه اودرېږي

زما د خلې سلام پرې وايه خبر دے نه دې قبلې
خبر دے اوبه د دنگو غرونو په سر نه اودرېږي

چې طوفانونه پرې راځي ځانگې ئې زمکې له ځي
ځکه خو پرځه د گلونو په سر نه اودرېږي

چې به ئې کاروان راوېښوۍ د سبائي نه مخکښې
هغه چرگان د دېوالونو په سر نه اودرېږي

د پېرنگي زندان مې پېغله د وطن اوخوړه
دغه خفگان د چا د زړونو په سر نه اودرېږي

خالقه ستا د قدرتونو لارې چا اونيوي
زمونږه اوبښکې د مخونو په سر نه اودرېږي

کاتبه څه چې په ليکلو مې بې وسه شولې
د **توراج** ژبه د شعرونو په سر نه اودرېږي

غزل

په سپين مخ دې کړه خواره زلفان تازه
قط په قط پکښې تومبې گلان تازه

په لنډۍ زنه دې خال د رنجو بس وه
لا په پانو دې کړل سره لبان تازه

تا چې جوړ کړو ځان زما د مرگ دپاره
په کجلو دې کړل تور چشمان تازه

چې زما د قصده وځاندي رقيب ته
درنه نور مې شي پيدا خفگان تازه

ته زما دې سوي حال ته نظر وکړه
گرځوم په اوښکو لوند گرهوان تازه

دا اباد جهان به وي **توراج** به نه وي
خوند به درنکړي بيا بل جانان تازه

غزل

په تېر ساعت پسې وختونو هډو اونۀ ژړل
دې بې وفا مياشتو کلونو هډو اونۀ ژړل

چې په گلونو به ئې اوچې زمکې تاندې کړلې
هغې سپرلو پسې دشتونو هډو اونۀ ژړل

د سور پېژوان او سور چارگل او شنو خالونو نبأست
دور ئې تېر شو خو مخونو هډو اونۀ ژړل

چې به مدام د گلو ډک وه اوس ئې خاورې خوراک
په تور اوربل پسې گلونو هډو اونۀ ژړل

چې گودرونه پرې نبأسته وو ياره هغه پېغلې
خاورو له لارې گودرونو هډو اونۀ ژړل

غټې خلقې جگې شملې درانۀ خوابۀ مشران
پسې حجرو او محفلونو هډو اونۀ ژړل

توراجه ستا په جنازه پسې به وژاري څوک
مينې ترې ختمې شولې زړونو هډو اونۀ ژړل

غزل

نبأست د مخ مې کمېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم
اوربل مې ورو ورو سپينېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

د ماشومانو لوبې توقې وې کنه عالمه
کله کوېژدن کله واده پۀ پته پوهه نۀ شوم

ما وې چې ژمۀ د مې چې اوړۀ شي نو سېل له به ځم
دوران مې ورو ورو تېرېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

دا نن پرون وۀ پرون نن وۀ پرونۍ ورځ بڼۀ وه
جانان زما نه ځارېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

زما سندرې زما خيال او زما شونډې مسکۍ
زما ځواني د خوب ليدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

هغه **توراج** چې به ئې تخم د گلونو غورځو
پرون پۀ خپله غورځېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

غزل

جانانه ماته دې نا اشنا کړلې اشنا سترگې
سترگو دې هېرې کړې په څه وجه زما سترگې؟

ماپسې خلې د مخلوق وازې شولې ستا په وجه
تاپسې مه شه د مخلوق او د دنيا سترگې

د غريو نيولو سترگو رنگ په خدا نه بدليږي
نه غلطېږي د خدا او د ژړا سترگې

سترگې په کوم طرف کړې کړم چاته اوگورمه
د خاورو لاندې شوې د ناز او د ادا سترگې

زما پېغام دې د ماښام ترغونۍ اوښله
ځکه دې واړولې قاصد ته وار خطا سترگې

بخشش کوه نه لگي پته د راتلونکي سبا
توراج ته برنډې برنډې گوري د عقبا سترگې

غزل

راشي دانشور چې ځي درانه پءُ چپه خله پاڅي
ډله د کم عقلو جرگه بې رټلې نه پاڅي

بنار دے که مېړه ده خو ترڅې خبرې شر له ځي
مخه چې د شر نيسي هغې پسې جرگه پاڅي

رنگ د تعصب چې پکنبې وځليږي هرکله
هغه محفلونو نه اکثر د بنده زړه پاڅي

ستاسو بنار ته راشي که زمونږه د نخترو باد
بيا به ددې بنار پېغلې بې غږه پءُ بنکاله پاڅي

اور دې پءُ بنائست ولږه مور دې څوکيداره شوه
پرخه به د گل نه د دېوال پءُ سيوري څه پاڅي

راشه لويته راته لوگۍ کړه د نظره شوم
داسې صدقه باندې ژوندي څه کې چې مړه پاڅي

بېره د ببو د کور زمونږ په کور راگوره ده
نمر زمونږ د غولي مينځ له راشي چې تياره پاڅي

سر چې بره وي بسکته په پښو کښې تندر نه لگي
سترگې هله وغړېږي مخکښې چې باڼه پاڅي

خوب کوي **توراجه** د اخر برخه دې ورکه شوه
ته جوړې فاسق شوې بزركان په نيمه شپه پاڅي

غزل

پېغلې چې په کور شوې د گودر د سپله پاتې شوې
هېر ترې بانې چغ شو د اختر د سپله پاتې شوې

ناستې دي بنگلو کښې د موبائل سره مشغولې دي
ځکه د چينار، چينې ، نختر د سپله پاتې شوې

اور شو جينکو پورې د سيمې سالانه چکر
تلې د رور په جنج د هشتنغر د سپله پاتې شوې

ښار د پښتنو د فېرنګي بارودو وجرقو
نه ځي قافلې د پېښور د سپله پاتې شوې

ډېره موده اوشوه په نظر د هيچا نه راځي
زانې د کابل او د خيبر د سپله پاتې شوې

مونږ به چې تپوس کوۀ **توراجه** ته به نه وي کور
ښۀ ده چې بوډا شوې چې د غر د سپله پاتې شوې

غزل

خوږ زبان وي تريخ زوزان شي په پيرۍ کښې
تل محتاجه هر انسان شي په پيرۍ کښې

د ځوانۍ په وخت د وخت نه فائده واخله
چې خبرازه دې دوران شي په پيرۍ کښې

ناداني په حلميتوب کښې څه عېب نه دے
بد هغه وي چې نادان شي په پيرۍ کښې

په ځوانۍ کښې که څوک هر څه هر څه اوکړي
افسوس اوکړي بيا لقمان شي په پيرۍ کښې

نه به سپين وېښته په بېرته د چا تور شي
نه به بيا چرې څوک ځوان شي په پيرۍ کښې

په خپل زور قوت غرور مه کړه **توراجه**
هسې نه چې دې کار وران شي په پيرۍ کښې

غزل

پېغمبر کړې په محشر رهبر زما
شي په مخکښې به اسان سفر زما

زه به څنگه خوشحالي او خدا او کړم
د گناه پټې چې پروت په سر زما

دنيا خائې د همېشه اوسېدو نه د مې
يو حل رابه شي د تلو نمبر زما

ماله دغه خوشحالي په محشر بس د مې
چې ساقي وي په کوثر دلبر زما

زه **توراج** په قول ، فعل سادگي کړم
هر انداز الفاظ د مې لعل جوهر زما

غزل

محفل د لېونو کښې لېونی خبرې کيږي
په خله د سېلانيانو سېلانی خبرې کيږي

مېلس کښې د ځوانانو بوډاگان کله ځاييږي
خفه شي بوډاگان چې د ځوانۍ خبرې کيږي

ښه خله د غريب بنده د نېستۍ په معرفت شي
غريب شي هلته چپ چې د خانۍ خبرې کيږي

رونق د زمانې بدل بدل عالم بدل شو
په خړو وطنو کښې پخوانۍ خبرې کيږي

قاصده ښپه نيولې شه خوږې راباندې لگي
محفل که نننۍ دۍ پرونۍ خبرې کيږي

په نورو ښاريو کښې مينه مينه خداگانې
په ملک د پښتنو د دشمنۍ خبرې کيږي

توراج وائي گنده شوه معاشره په دغه وجه
مدام چې د حسد او تربگنۍ خبرې کيږي

غزل

چې غرور او تکبر د چا روزگار شي
د هغه مثال د گرد او د غبار شي

گرد غبار د هواگانو مخکښې زغلي
حبثت ئې د يو نه خيز په مقدار شي

په ډنگر مينه کوه فائده به مومې
بې وفا سره دوستي خدمت د مار شي

د کم اصلو د ياري مثال د داسې
لکه څوک د گنگوتانو خدمتگار شي

چې د يار د لاسه زهر اوخوري اوڅکي
سړه هله د لقمان غوندې هوبسيار شي

تجربه يو مرتبه گڼه **توراجه**
تجربه چې د چا نه وي خنډ و خار شي

غزل

هونښياري او ماهري دواړه يو څيز دے
بهادري او سرزوري دواړه يو څيز دے

چې تمام عمر د بل په حکم زغلي
غلامي او نوکري دواړه يو څيز دے

چې په چل د سټکي اوزار تيار کړي
لوهاري او سونپاري دواړه يو څيز دے

چې تاوان پکښې سره د گناه مومي
لوفري او جواړي دواړه يو څيز دے

تفاوت په بعضې کار کښې دومره نه وي
مالياري او کاشتکاري دواړه يو څيز دے

تور به سپين کړي سپين به تور کړي په لغاتو
شاعري او گل کاري دواړه يو څيز دے

زه توراج خاکسار د نېکو خلقو يار يم
نېک کاري او خاکساري دواړه يو څيز دے

غزل

خزې چې يو ځای شي پخوانۍ خبرې ډېرې کئ
دوي د پېغلتوب او د ځوانۍ خبرې ډېرې کئ

مونږ به د فلانکي کره په ټال باندې ځانگل خورې
دغه لېونیانې لېونۍ خبرې ډېرې کئ

سمه تماشه وي چې واده بنادۍ له لارې شي
ستايي خپل زاړه سل کلنۍ خبرې ډېرې کئ

ډېره ډوډۍ وخوري بیا وئ مونږه څه خوړلي دي
نه مریږي دوي د بې ایمانۍ خبرې ډېرې کئ

ډلې ډلې کیږي د بنادۍ د کوره ووځي چې
یو بل ته په لار د شیطانی خبرې ډېرې کئ

دا ناقص العقل قوم **توراجه** د چا نه مني
خوښ ئې وي فساد د دشمنۍ خبرې ډېرې کئ

غزل

يو چغه يو اواز جوړ شي اکثر د پښتنو
د اور او د اوبو مثال لښکر د پښتنو

په سرو سکروټو خيژي ننگيالي زمونږ د کلو
په بد طرف دې تاؤ نه شي نظر د پښتنو

په اوچو غنو ملاسته به ترې سل حله بهتر وي
الله دې څوک وانه ږوي په شر د پښتنو

يريرې ترې نه غر چې چرته ما ته اور کښېنه دي
اکثر جگړه جوړه شي په غر د پښتنو

ځانونه پرې وژلي پښتنو تاريخ گواه دے
چې چا پناه اخستې ده په در د پښتنو

که چاڼ کړې کائنات په مخلوقاتو پسې گرځي
په مينه کښې څوک نشته برابر د پښتنو

توراج وائي جذبات د پښتنو دغسې اوکړي
د زړه رازونه هم اوځي بهر د پښتنو

غزل

که په کور ئې د سرو زرو باران اوشي
خو د بعضې کس به سترگې مړې نه شي

غل د غلا نه نه صبرېزي که بادشاه وي
پاروگان د منگرو د لاسه مړه شي

که د سرو زرو کنډول د زهرو ډک کړې
نه به شات نه به نبات نه به اوبه شي

نغاړه شي نظاره شي په عالم کښې
چې د زړه خبره هر کله په خله شي

صبر بڼه وي خو تر وسه او تر حده
اخر وڅاڅي چې اوبڼکه په لېمه شي

د توراج خاکسار ساده ساده خبرې
غم بڼه نه وي که په زړه که په کاله شي

غزل

څوک چې وکړي د الله په قرآن کبر
لکه وکړي چې په عرش او میزان کبر

که په ما کبر کوې جانانه خبر دے
همېشه کړي په عاشقو خوبان کبر

چې هر څوک کبر کوي فخر پرې هم کړي
اخر وارې پري په هغه انسان کبر

څوک به څه گيله د نورو خلقو اوکړي
په گلونو چې کوي بلبلان کبر

زه **توراج** همېشه دا سوال او دعا کړم
ربه وا مه رے په ما د ايمان کبر

غزل

بس يو الله دے چې قائم دے همېشه په يو حال
په غرونو راشي د سوکړو او د اوروو زوال

د دريابونو چينې هم اوچې شي زور ئې کښيني
شمس هم رڼا تته کړي ، تت ښکاريږي ، تت شي هلال

څوک په محل کښې د رېښمو په بستر اوده وي
په چا راخاڅي راپرېوځي گونځوږلې چوپال

د چا د کور لارې کوڅې وي په ماربلو پخې
د چا د کور د پنايۍ نه وي د خټو دېوال

څوک لېونې شلېدلې غاړه ببر سر منډې وئ
څوک دانشور د زمانې کړي ورله ورکړي کمال

څوک د پُلاؤ مجمې په لتو وهي مخ ترې اړئ
توراجه څوک سره روټۍ غواړي د بل نه په سوال

غزل

چې د سر شال ئې په خالونو پرېوځي
لکه چې تندر په گلونو پرېوځي

دا په بلۍ ئې سره لاسونه ايښي
که سرې لمبې په دېوالونو پرېوځي

باد ئې اوربل په اننگو خوروي
که تور پتنګ په مشالونو پرېوځي

په سر ئې سپينه لويته رپړي
که سپينه واوره ده په غرونو پرېوځي

بام ته چې گوري گام ته پام نه کوي
هغه اکثر د گړنگونو پرېوځي

چې ننگ او پت نه پالي سود پسې ځي
هغه ملگري د خيالونو پرېوځي

حسن پرست زړگي برباد کړو توراج
اثر ئې حکه په شعرونو پرېوځي

قطعه

په خپله خوښه چې شېبه باران وروله نه شي
وريځې ستا د کلرونو صفت څه له اوکړم

ما اورېدلي چې فردوس د عابدانو ځای دے
زه گنهنګار طمع د هغه جنت څه له اوکړم

قطعه

د گلو لخته د سبا په پرځه نه کړېږي
څو چې پخپلو سرو غوتو باندې سمسوره نه وي

د تاريخ پاڼه ده د هر مشر د خلې خبره
کنډرې نه کيږي چې غل د چا د کوره نه وي

قطعه

سيورۍ مې په کانو باندې مه اوله
چرته به اختر کښې درته غاړه شم

چک دې راله خال په انتګي وران کړو
څه به وېمه مور ته چې اوس لاره شم

قطعه

دلته د وس خلق د خبر طرف ته ګام ناخلي
بې وسه شته خو څوک ئې خبر خبرات کښې نام ناخلي

دلته د وخت په فرعونانو د چا وس نه رسي
د چا چې وس رسي هغه ترې انتقام ناخلي

غزل

د پښتونخوا د مېړنو لارې به څوک اونیسي
د دین اسلام د ننگیالو لارې به څوک اونیسي

څوک چې ځان وژني د لښکرو نه مخ نه اړوي
سر چې پرې ږدي د لېونو لارې به څوک اونیسي

مالک د عرش په موسمونو کښې بدلون راولي
د بهارونو پسرلو لارې به څوک اونیسي

لا خو خالد بن ولید د یاده وتی نه دے
د دین سر تېرو د جذبو لارې به څوک اونیسي

د زمانې په ابرها د زوال غږ خو اوکړئ
د ابابیلو د حملو لارې به څوک اونیسي

د جنگ بدر د تاریخ پانې لا ورکې نه دي
د ملائېکو د راتلو لارې به څوک اونیسي

توراجه زر به راوړي رنگ د شهداؤ وینې
د رب جلیل د فیصلو لارې به څوک اونیسي

غزل

هغه چې تلې هغه دې عالم ته نه راځي اوس
باد شوې خاورې دي ، واپس قدم ته نه راځي اوس

هغه شلېدلې لوپته اوس د گلونو شال شو
ببو په سر کړو د خوارانو چم ته نه راځي اوس

زما د مرگ زېرمې پرې اوکړې چې خوشحاله شي يار
د خدا ډکه خلۀ زما ماتم ته نه راځي اوس

په تېر ساعت پسې اکثر منگولې مروړي مچان
شات ئې خوراک شو د چشمانو نم ته نه راځي اوس

توراج په خپله گناه نه پوهېږي اووايه څار
ولې دې خيال زما د زړه حرم ته نه راځي اوس

غزل

ختم شو په هر وطن عزت په توقو توقو کښې
لاړو د هر چا نه شرافت په توقو توقو کښې

بد ، د هوکې ، فريب اوسنې خلق سياست گڼي
خور په هر يو کور شو سياست په توقو توقو کښې

زور منافقت شو درغلي د هر چا خوښه ده
ختم درغلي کړو صداقت په توقو توقو کښې

پېر شو مال دولت خو په حرامو خلقو جمع کړو
پورته شو ترې ځکه برکت په توقو توقو کښې

لاړه پښتو لاړه د حيا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت په توقو توقو کښې

څوک چې د خپل شرم او حيا عزت پرواه نه کړي
اوگټو هغې خلقو دولت په توقو توقو کښې

پېر ئې هسې اوري عاقلان به ترې مطلب اخلي
ودې وې **توراجه** حقيقت په توقو توقو کښې

غزل

په گلونو که خزان د گلزار نه و
بلبلان به همېشه په چغار نه و

معشوقو که بې منته ياري کولې
عاشقانو به نيولې رېبار نه و

هر عاشق به معشوقې سره پخلا وه
که په مېنځ کښې ئې رقيب چغل مار نه و

دې رباب به بيا د خوند خبرې نه کړې
که په غېږ کښې د هوښيار استکار نه و

زه به هره ورځ ديدن له د دلبر تلم
که په دام د بېلتانه کښې ايسار نه و

ما به ولې همېشه ژړا فرياد کړو
که مې سرې سترگې ليدلې د يار نه و

غېږ غمازو به خندل درپورې ولې
بې وفا که دې **توراجه** دلدار نه و

غزل

ډېر زما په مخکښې د مخونو حال بدل شو
وينمه اکثر چې د وختونو حال بدل شو

زړونه د صادقو مينو ډک وو مينه مينه وه
اوس خو مينې نشته دے د زړونو حال بدل شو

وخت کښې د مېوو به خلق غرونو ته مېوو له تلل
سمو ته مېوې راغلې د غرونو حال بدل شو

تل به د ورځپو کټوۍ گل په دېوالونو وې
جوړې شوې بنگلې د دېوالونو حال بدل شو

اوس خو صحراگانې د سکون مقام گټلې شي
تور شو په لوگو د محلونو حال بدل شو

زه **توراج** به ولې خفه نه يم دا څه او شو
شارې شوې حجرې د محفلونو حال بدل شو

غزل

په کلي کور کښې بدناميږي پښتنې جينکۍ
زه وېم چې ولې رسوا کيږي پښتنې جينکۍ

موبائل د ملک د جينکو د مرگ سبب جوړ شو
د ورور او پلار په لاس قتلېږي پښتنې جينکۍ

داسې خو سپي څوک د کمر نه ښکته نه غورځوي
څنگ چې کمر نه غورځيږي پښتنې جينکۍ

يا خو ئې مړه کړي يا ئې ورکه کړي د خپل کلي نه
اکثر ښارونو کښې خرڅيږي پښتنې جينکۍ

زمونږ د ملک د خونړي نظام به څه صفت کړم
لکه د چرگو حلالېږي پښتنې جينکۍ

دا کوم قانون دے کوم انصاف دے مظلومانو سره
چې د حصو نه محروميږي پښتنې جينکۍ

مړه ئې ورور او کړي او خور ورله سوره کښې ورکړي
خالقه دې له پېدا کيږي پښتنې جينکۍ؟

قاتله ته چې ددې کوم رب نه جنت غواړي
سبا به دې رب ته ژړيږي پښتنې جينکۍ

رب به قاضي وي د ذرې ذرې حساب به کيږي
کريم الله ته به پېش کيږي پښتنې جينکۍ

د جهالت تورې تيارې **توراجه** ورکې نه شوې
چې راخوږېږي ترې ويرېږي پښتنې جينکۍ

غزل

خاورې خو ئې خاورې کړم خو پښې راباندې خه له ږدي
خلق پښې د قبر د ډېري دپاسه نه کېږدي

ټول عالم په اوبڼکو ژاړي ما په وینو اوژل
خود په وینو ژاړي په بې ننگو چې څوک زړه کېږدي

مه وایه چې چې شه زړه مې ژاړي څنگه چې شمه
هله به شم چې عزرائیل مې لاس په خله کېږدي

اوبڼکې مې په چپه خله د زړه رازونه وستاي
اوبهېږي وڅاڅي چهاپونه په لېمه کېږدي

زړه نادان مې غواړي هغه تېر وختونه تېر عمر
وتې جنازه به قدم خه رنگه په وره کېږدي

خه اوکړي توراج خپلې نېکۍ پرې تهمت پورې کړو
بې بدو بدنام شو په بدنام به زړه څوک خه کېږدي

غزل

د امن زنځيرونه د ستم په چرو شلېږي
چې چرته وي گلونه هلته سرې لمبې بلېږي

د خان ساتلي سپي باندې څوک ډز کولې نه شي
زمونږ د دروازو دننه هر څه تالا کيږي

منم چې هتکړۍ شته خو د خوارو لاس ته لگي
قانون هم دلته شته خو په پېسو باندې بدلېږي

زمونږه د ملت هره کوڅه قصاب خانه شوه
بې وسه مظلومان لکه د چرگو حلالېږي

د دغې خونړي نظام به څه ستاېنه اوکړم
زمونږ د توپخانو گولۍ په مونږ باندې سرېږي

خالق د کائنات هم د قدرت په سترگو گوري
کاسې د کبر ډکې شوې چې کله به توئېږي

پرده د سنبې ده شاته ئې سره اورو نه بل دي
ددې خاورې سرتور لېوني هم په دې پوهېږي

د ظلم انتها ده انتها ته رسېدلې
شپېلۍ د اسرافيل خالقه کله به غږېږي

توراجه بس په دغې فېصله ده نور څه نه وېم
دا وینه د پښتون ده په ډالرو چې خرسېږي

غزل

د چا په کلي کښې منگۍ او گودر پاتې نه شو
د چا په چم کښې د يادونو کنډر پاتې نه شو

زما په کلي کښې منگۍ او گودر هغسې دے
اختر راځي خو پکښې خوند د اختر پاتې نه شو

ذري ذري قطري قطري په وينو سره لاشونه
خو پښتنو نه پېښور او خېبر پاتې نه شو

چې د اغيار په سترگو بڼه نه لگي داسې گل دے
نوم ئې کوکنار دے چې په سمه او غر پاتې نه شو

چې پرې د يار د مخ او گل د مخ پهچان کېدلو
په هغه سترگو کښې طاقت د نظر پاتې نه شو

چې به ئې خفه زړونه خوشحاله کړل په تشه خدا
اوس د خوبانو خله کښې هغه اثر پاتې نه شو

آئینه خړه شوه که زه د زوال نڅښه شومه
چې په وطن کښې مې د لارې رهبر پاتې نه شو

وایي **توراج** چې اوس به خه ذخیره جوړه کړمه
امن مې ورک شو څوکیدار مې د ور پاتې نه شو

غزل

هغه بلبل نه وي چې گل وي د گلزاره اوځي
ښکلي چې خپل کله پرېږدي د څه دپاره اوځي

اسمان په گټو ويشتنه شي دا متل شوه د
د بسم الله اواز به څنگه د ستاره اوځي

مالدار د هر کلي د سيمې د جرگو مشر وي
غريب سره اکثر په خپل چم کښې د شماره اوځي

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نه بابلې
د کار سره چې همت اوبابلې د کاره اوځي

هرگز دولت او غربت نه پټېږي پته ئې لگي
د بچو پلار وي خو خالي لاس د بازاره اوځي

څه خو به وي چې په ازغنو لارو تگ کومه
هسې به څنگه څوک په خبر صلاح د ښاره اوځي

الله د شاه او د گدا هډو پرواه نه کوي
د بادشاهانو جنازې هم د درباره اوځي

ما وي چې هر امير دې هر فقير له مينه ورکړي
ډېرو وي نه **توراجه** دا به ملک کښې لاره اوځي

غزل

مه څه پښې برېښې د انګار او د ازغو په سر
نه جوړېږي کلي د هوا او د اوبو په سر

چرته چې غربت وي هلته ټوله مينه مينه وي
شر او شدت کيږي د جائېداد او د پېسو په سر

خور اخلي په زور حصه د ورور نه په تانه تحصيل
ختمې ورورولۍ شولې د پولو او پټو په سر

خوږ وي کله کور خو د پېغور په وجه پاتې شي
ځان پښتانه وژني د پېغور او د پښتو په سر

کوم ځائې چې د مشر او د کشر تميز نه کيږي
هلته کښې مدام سرونه مات وي د وړو په سر

تېر شول داسې ډېر چې ئې په ډېرو ځان اوچت گڼو
اوس ئې مرغۍ ناستې دي د قبر د خزو په سر

چاسره **توراجه** چې احساس د بل د اوښکو وي
اوښکې به ئې تل داسې بهيږي د بڼو په سر

غزل

ملا نه د کرسی او سیاست خبرې اورمه
ربه زه به چا نه د عبرت خبرې اورمه

واعظ د جماعت هم په ټپو سندرو سر شو
ما وې زه به دده نه د جنت خبرې اورم

غرونه د جناتو شو ساحل د شمشتو شولو
د ښار د ښائستوو نه د نفرت خبرې اورمه

سپرله زمونږ په ډډه باندې نه راځي سوکړه ده
خزان خزان نعرې دي د ذلت خبرې اورمه

پرون چې ئې په جام د مظلومانو وینې څښلې
هغې خلې نه به څنگه د شفقت خبرې اورمه

زمونږ په خاوره راج د دهشت گرد، سرمایه دارو
د خلو نه ئې مدام د بغاوت خبرې اورمه

توراج وائي تاريخ د لوږو تندو ژوندۍ شوی
د ملک په هره سیمه د غربت خبرې اورمه

غزل

تېر ئې شو دوران د تېرو ښکلو منظر اوځوره
څه کنه د خلو نه ئې څه خبر او خبر اوځوره

هر څه له زوال دے په يو حال دے لايزال زما
اوچې شي چينې د دريابونو اکثر اوځوره

سوکه د غر دنگه وي خو هر څوک ترې په ډډه ځي
خوار عاجز امام پسې د کلي لښکر اوځوره

اور دے زورور خو سر ئې لاندې څه پرې باندې وي
چاته بلندي نصيب ده شمس او قمر اوځوره

کت د جنازې پسې ژړا کيږي سندرې نه
اوږد دے سفر ځان له د لارې رهبر اوځوره

ويخ دې کړه ضمير او تعصب د منځ نه لرې که
لږ خو راته ياره د احساس په نظر اوځوره

شل ځله توراج خاکسار مېلمه کړه ستا پرې څه لگي
خوري سره روټۍ ورله شلېدلې بستر اوځوره

غزل

بادشاهان که فقيران که اميران دي
دغه واړه د عقبا په لور روان دي

چې هر څوک وائي چې دا زمکه زما ده
په اسمان کښې فرښتې وريپورې خاندې

هغه مال چې سبا بل ته پاتې کيږي
نن سگه وروڼه پرې يو بل سره وران دي

نادانان اکثر پردي عېبونه شماري
عاقلان په خپلو بدو نظر کاندې

د **توراج خاکسار** ساده ساده خبرې
دانشور د زمانې ورته حېران دي

غزل

زما پرې ستا مينه ماتيرې تصوير څه له وړې
د رقيبانو خوا سرپرې تصوير څه له وړې

سبا به دې تصوير له دلته کښې ليدو له راځې
ځواني دې ورځ په ورځ زړپرې تصوير څه له وړې

په تېر ساعت پسې ارمان کړم د ډېرو خلقو
لکه زعفران دې رنگ زيرپرې تصوير څه له وړې

چې د روټۍ وږم او خوب وږم وي موږ شي اخر
د ديدن وږم نه مړپرې تصوير څه له وړې

ستا د کوڅې ورځارې گل شو ما ترې ولې شپې
دغه گلونه به دوږپرې تصوير څه له وړې

سپوږمۍ د بېرې سر له راغله ياره راشه کنه
توراج تنها تنها ژرپرې تصوير څه له وړې

غزل

د لېونۍ د زنې خال شومه بنائست مې ورک شو
د زور زړوکي په مثال شومه بنائست مې ورک شو

غربت مې اور په صفتونو باندې ولگوۀ
د يو مزدور د کور دېوال شومه بنائست مې ورک شو

رنگيني شته خو زه هغې اړخ ته تلې نه شمه
بس د ډېران د بېرې ټال شومه بنائست مې ورک شو

لکه چې ونه اړه کيږي يا څاروۍ حلال شي
داسې د وخت په تبغ حلال شومه بنائست مې ورک شو

چې نه رکوع او نه سجده پکښې قبلېږي د چا
زه هم هغه وخت د زوال شومه بنائست مې ورک شو

څنگ به مقبول شي گداگر په کائنات کښي د رب
گوته په خله په خپل سوال شومه بنائست مې ورک شو

ځواني خاني وه د **توراج** خو لاره تېره شوله
اوس خپ سېلاب د پشکال شومه بنائست مې ورک شو

غزل

زلزله کله وړانوي قبرونه نه وړانوي
مینه که ډېره شي خو بیا هم زړونه نه وړانوي

په ما مېنه دروغ مه وایه راغله نه ئې
پرځه د شپې د چا د پښو پلونه نه وړانوي

نری پری وه غونډه موندلې وه رابښکته نه شوه
بادزېمبور ئې د سپین مخ خالونه نه وړانوي

ناکام پکار وي سوچ پکار وي د افسوس نه مخکښې
ناکام د امن توان لري کورونه نه وړانوي

زر که زړه شي که وراسته شي قیمت نه غورځوي
باران پرې اوري خو د گل رنگونه نه وړانوي

مطلب مې دا دے ماله خپله سادګي ښه ده بس
د چا قلم دې د **توراج** لفظونه نه وړانوي

غزل

پوهېږم نه چې راته ولې خفگان لارې نيسي
زه په بهار پسې ځم ماته خزان لارې نيسي

چې مې د زړه په کور کښې کور ورکړلو ناز مې پرې کړو
د مرگ دپاره راته هغه جانان لارې نيسي

دا يو رواج شو که نظام د زمانې بدل شو
چې د نېکۍ بدل کښې بدې ياران لارې نيسي

پخوا به ښکلو ته ساتلې خلقو لارې کوڅې
اوس د پېسو دپاره گوره خوبان لارې نيسي

کلي کښې نه پرېږدي څوک خوب ته د الفت لېوني
څه اوکړي خود به د صحرا بيابان لارې نيسي

يو حېوان بل حېوان ته نه نيسي **توراجه** لارې
ټوپک په لاس ولې انسان ته انسان لارې نيسي

غزل

بلبل ته گوره خاندې گل ته د ازغو په مينځ کښې
پتنگ لمبې ښکلوي سوزي د لمبو په مينځ کښې

جانانه راشه چې باڼه درته لوگه کر مه زه
نن دې خدا وځلېده د انگو په مينځ کښې

هغه زرگه چې د اشنا په جدایۍ خفه وي
نه خوشحاليږي د دنيا د تماشو په مينځ کښې

گوره صحرا ته د سرتورو لېونو ډکه ده
لېوني نه کوي استوگنه د ښکلو په مينځ کښې

څوک ملامته ځان گڼي نه، رسوائې نه مني
خود به مني چې ملامت شي د جرگو په مينځ کښې

چاته د يار بوسه ازغي شي ښکلوۍ ئې نه شي
چا بختورو ته بوسه شي د اوگو په مينځ کښې

توراجه ځان دې نابينا کړو دا په تا څه او شو
چې مصلحت کوې د لارو د کوڅو په مينځ کښې

غزل

پوند به څنگه د بينا مقام ته رسي
گډه کله د اس ټوپ او گام ته رسي

نصيحت نه وائي دې ته چې دې مړ کړو
اشارې د نصيحت ناکام ته رسي

څوک آيات مبارکه په شونډو بڼکل کړي
د چا شونډې د شرابو جام ته رسي

داسې ده چې څه کړې هغه به رېبې
ډېر په بدو چارو بد انجام ته رسي

نه اجل د چا معاف شوم نه به معاف شي
ازمري هم کله کله دام ته رسي

يوه شپه که شي اوږده اخر سبا شي
اوږده ورځ هم عاقبت ماښام ته رسي

غله د بوټو او د غرونو پناه کيږي
د ورځپو کټوي گوره بام ته رسي

بيا به نه وې چې دا څه دي او دا څه وي
که دې ذهن د **توراج** کلام ته رسي

غزل

ړانده څه کړي ښکلاګانې مشالونه
ليوني څه کړي سپرلي او اخترونه

بعضې وينه د بخښنې سبب جوړ شي
بعضې وينه شي نفرت او تهمتونه

ربحان زور شي خو نه پېر شي او نه خور شي
انګور پټ کړي دېوالونه ، محلونه

د اوبنانو په شا ډېر سپلونه کيږي
لېکن نه توکي ورڅاري پرې ګلونه

د خټکو غرونو شنۀ سپېلني وچ کړل
زما اوبنکو دي شنۀ کړي ستا خالونه

د تيراه د بنگو پاڼې قيمتي شوې
زما مينې ماته جوړ کړل فسادونه

زر په چپه خله خپل ځان خرڅ کړي توراجه
آئينه په خاموشي ستاي مخونه

غزل

تعليم علم پېدا كئ دشمني ولې؟
ښكلي وژني د ديدن لېوني ولې؟

د خوبانو سره داسې نه ښائېږي
په غرگو ولي سرتور لېوني ولې؟

بې وقوف د زمانې تاواني ښه دے
دانشور شول دا اخر تاواني ولې؟

په باران باندې گلونه زرغونېږي
زمونږ زمكه وچوي سپېلني ولې؟

توراج بې بدو بدنام شو نېك نام نه شو
جفاكار ئې شول ياران اوسني ولې؟

غزل

تېره مې ځواني شوله زوال ته رسېدلې يم
حال چې د چا بد وي هغه حال ته رسېدلې يم

تيك ده چې لا علمه يم د ښار نه لرې اوسمه
زه په لاعلمي كښې خپل كمال ته رسېدلې يم

پروت يمه تنها لكه ماشوم هلال رانيسمه
گورمه سما و ته هلال ته رسېدلې يم

دلته په قيام بره د عرش په فرشتو نظر
نه راځي چې خيال ته هغې خيال ته رسېدلې يم

يا به ديدن اوکړم يا به مړ شم پته نه لگي
اوس د لېونۍ د کور دېوال ته رسېدلې يم

مينه مې **توراجه** په نادان زړگي غالبه شوه
ځکه د ثواب په ځانې وېال ته رسېدلې يم

غزل

د ایمان او د اسلام پءُ برکت
معطر شوم د خالق پءُ معرفت

نصیحت د معلم ته محتاج نءُ یم
چي نظر کرمه پءُ گور د ماهیت

دا د بل پءُ جنازه پسې چي دروم
ما دپاره بس دے دغه نصیحت

زءُ چي خپلو اندامونو ته نظر کرم
دا به واره پءُ ما کاندې شهادت

چي سبا له د ثواب پءُ ځائے وبال شي
څوک به څه کړي د ریا پءُ عبادت

سرې سکروټې شي د اور یا جام د زهرو
بد عمل اخر سبب شي د ذلت

زءُ توراج خاکسار کءُ هر څومره پرهېز کرم
کړي گفتار پءُ لاعلمۍ مې دلالت

غزل

هغه هغور هغه چينه هغه چينار نه دے
چې د وطن د جينکو ورته قطار نه دے

کله د گلو کر کوم کله ازغي شيندمه
يار په صفت او غيبت دواړو گنهگار نه دے

سره شوې اوسپنه په شونډو عالم نه بنکلو
تهمت په بنکلو د اشرافو خلقو کار نه دے

څه خو به وي چې په ازغلو لارو تگ کومه
هسې څوک نه ووځي د ښاره هر ځاي ښار نه دے

دلته بدرنگ د جهان گرځي ملغلرې اخلي
بې ماله بنکله د خپل سيوري خريدار نه دے

دغه دستور دے راروان د ابتداء نه داسې
عاجز سره په اولسي خبرات کښې شمار نه دے

که د مالدار د خپې غزل وه د ستائښې وړ وه
چې د **توراج** د خپې غزل دے مزېدار نه دے

غزل

ډېر خلق عمل ته گوري مال او رنگ ته نه گوري
درومي ليوني د چا رينمين پالنگ ته نه گوري

هغه ضميرونه هغه خلې به انصاف څه اوکړي
ستاي بلبلان په شمع وريت پتنگ ته نه گوري

پېغلې د سرو زرو د کالو حسن مغروره کړې
وخت خوشحالوي د مېنانو ننگ ته نه گوري

څنگه به ساره راوړي د وخت لمبه لمبه فضا
صلحه کړي د تورو د نيتونو جنگ ته نه گوري

داسې طبيبانو لره زېرې که رته ده
هائے افسوس په دې دې چې د زړونو زنگ ته نه گوري

ستا **توراج** به څنگه ستا په کلي کښې خوشحاله شي
ستا د کلي ښکلي ئې کلام گلرنگ ته نه گوري

غزل

په سپين مېدان د تور اوربل د تاله پرېوتمه
د يار د حسن وه کشش بدحاله پرېوتمه

کارغه د زرکې تلل کول خپل ترې نه حکه هېر شو
زما ځواني لاره د خپله چاله پرېوتمه

د کال کچه انگور د ونې بره سر ته رسي
په ما پيري راله د لنډ دېواله پرېوتمه

په نېک نامې مې سپن^۵ کراماً کاتبينو اوکړو
غربت دې ورک شي د هر چا د خياله پرېوتمه

مرگيه مه رايه مخلوق ته لا محتاج نه يم
هله رايه که د خالق د سواله پرېوتمه

په اشاره به کلمه د شهادت واييم
وايي **توراج** که نور د قیل وقاله پرېوتمه

^۵ - اصل لفظ سائن دے انگلش کښې دستخط ته وائي اولسي لهجه کښې سپن وېبلې شوی.

غزل

تا چي د جفا پڻه لاسو څو واري شلؤلے دے
ما درته هغه گربوان پڻه اونځو لوند نيولے دے

ظلم پڻه مظلوم کؤل او مال پڻه چالاکی وهل
نن پڻه معاشره کښي هم هغه سرے ښاغلے دے

څه به وبمه مور ته چي اوس کور ته داسي لږه شم
خال د اننگي مي ليوني اشنا خوړلے دے

لاس د اميرانو بادشاهانو ورته نه رسي
جنگ د لونگين مي پڻه سينه د يار ليدلے دے

شور دے د نخترو د بادرو هوا پرې ځي راځي
هله زما زړه پاتې دے هاغه د يار کلے دے

تلل د فاسقانو فاجرانو به پرې اوڼه شي
ځکه چي صراط پڻه سرو اوروڼو غوړېدلے دے

څوک چي ځان ته بر وائي **توراجه** بره تلے نه شي
بر زما دلبر دے چي د عرش نه بره تلے دے

غزل

د مینې نوم په ځله اسان ښکاري
ماته خو پت د مینې گران ښکاري

هغه صحرا ته هېڅوک سپل له نه ځي
چې پکښې گل نه وي زوزان ښکاري

هر څه ته گوري هر خوا مخ اړوي
عاشق ته هر څه کښې جانان ښکاري

مرور یار راغی زمونږ کلي ته
د ژمي نمر دے قدردان ښکاري

متکبره رقيب غلے تېر شے
په خوار سلام ورته تاوان ښکاري

چې پکښې رنگ د ترېگنۍ ځليږي
هاغه دے هاغه محفل وران ښکاري

توراج په خپله ځان ته حشر جوړ کړو
هره لمحہ ئې امتحان ښکاري

غزل

په ښاريو کښې په بنگلو کښې د گملو گلونه
ښکلي ترې ښکاري د صحرا د کارېزو گلونه

د خوشبويۍ پکښې اثر نشته د ستړۍ به شې
که بويوې تمامه ورځ د پرېرو گلونه

تورو لوگو د ښاريو لمنې اونيوې
د غرو لمنو نه چاپېره د پلو گلونه

د ښاريو پېغلې په زلفو خوشبويۍ لگوي
د کلي پېغلې پکښې رډي د کشمالو گلونه

زمونږ د خړو کوڅو خړ ماشومان مينه مينه
کيږي پرې سود لکه چې وي د پسرلو گلونه

په تهمت رنگه ياره راشه تماشې له سبا
د پشکال ورځارو اوکړل په بلو گلونه

توراجه رب به پسرلۍ په وطن راولي بيا
يار له به ور کړمه که خبر وي په قودو گلونه

غزل

بیمار چې هر طبیب له ځي خبره ئې پال ته رسي
څوک چې د وخت سپېرې اوخوري نو کمال ته رسي

په لوړو غرونو محلونو گړنگونو تېر شي
چرچه د نمر هم تر ماښامه وي زوال ته رسي

د چا خبره "چې پردې راوړي نه خپلیري"
مینه پرې زیان شي چې پرې ناز اوکړي جنجال ته رسي

غوړي شکرې خوري په ملک کښې د خانانو لونه
بدقسمتي ده چې مچان د کونډې خال ته رسي

گل صدر هم اوچتیري خو تر خپله حده
انگور خو نه دے چې به لس فټه دېوال ته رسي

توراجه ستا غزل شبنم شو په گلونو باندې
اسم اعظم دې شي چې زړونه پرې هلال ته رسي

غزل

گوري اول مخ ته بيا طبيب کوي په زړه نظر
نه پرېوځي يو ځائ په کعبه او مېکده نظر

ټول عمر په ښکلو لکه تور چې لگېدلې دے
صبر به شي څنگه په يوه توبه هغه نظر

ټال چې څومره مخکښې منډه وئ دومره په وروستو ځي
پاتې د پېچانه شو د يار نشه نشه نظر

نه درنه څه غواړم نه حاجت پوره کولې شي
هسې راته گوره کله کله لږ په ښه نظر

ستا د بت پرست نظر سجدې لات او منات ته دي
نه گوري کعبې ته نه ئې سود شي په کعبه نظر

والوتو شبنم د سرو گلونو د سرونو نه
اور دے په فضا کښې کنه ستا لمبه لمبه نظر

مرو ته **توراجه** سپېلني لوگې کوې ولې
بولي دې ساده خلق همېش له په ساده نظر

غزل

د شمله دار پټکي د ول خبرې هېرې شولې
د سور پېزوان او د چارگل خبرې هېرې شولې

د اخترونو ښکلاگانې حسرتونو يوړې
هر څوک پردي پالي د خپل خبرې هېرې شولې

لاړو غربت راغی دولت مینه ئې اوخوړله
د کور گاونډ او د بدل خبرې هېرې شولې

د تنهایی چغې خوړې شوې په تمامه دنیا
اوس د اشر او د غوبل خبرې هېرې شولې

گودرې شاپې شوې منگي مات شو موده اوشوله
پکښې د پېغلو د محفل خبرې هېرې شولې

هغه د گټو خټو غټې حجرې خرې کوڅې
پکښې د غم بنادۍ د تل خبرې هېرې شولې

غټې خلقي جگې شملې د پښتنو ورکې شوې
د پښتو نورې داسې سل خبرې هېرې شولې

سترگې په کوم طرف کړې کړم چاته اوگورمه
مشران مړه شول د متل خبرې هېرې شولې

توراجه هېر شو داسې ډېر چې د هېرولو نه وو
خبر دے که تانه د غزل خبرې هېرې شولې

غزل

پېغله پښتنه ده چې د چا په نام ولاړه ده
کبر له زوال دے په اړولي جام ولاړه ده

سحر که جادو دے مینه دومره تاثیر نه لري
بيا په انتظار کښې په سکني ماښام ولاړه ده

ورور به ئې قاتل شي پښتانه رسوائي نه قبلئ
دا شوه د اجل مرغۍ په سر د دام ولاړه ده

نه مني سوالونه خودداري پکښې راغلې ده
گوته د ملا شوه په الف او لام ولاړه ده

څنگه به ترې مخ واړوې څنگه به انکار اوکړې
مینه د **توراج** لکه سپوږمۍ په بام ولاړه ده

غزل

بدحاله ناست ووم مازيگر وه چې غزل مې ليکه
د ژمي ورځ وه لوټې اختر وه چې غزل مې ليکه

د ژمي ورځ وه او يخ باد وه او باران ورېدو
زما يو زوړ خادر په سر وه چې غزل مې ليکه

د قربانۍ ورځ وه زمونږه کره غوښه نه وه
د اوښکو ډک زما نظر وه چې غزل مې ليکه

نه مې پېسې په جيب کښې وې نه مې جامې ښکلې وې
د ليوڼي مې حال بتر وه چې غزل مې ليکه

ما چې ماښام روټۍ خوړه نيا مې لاوند پوخ کړه
زړه نه مې يو الله خبر وه چې غزل مې ليکه

پلار مې په جبل کښې تره په جبل کښې د غربت دور وه
ماما زما د ژوند رهبر وه چې غزل مې ليکه

د هر څه قات وه خو ځواني راسره بڼه نعمت وه
نه مې وطن نه مې تېر وه چې غزل مې لیکه

توراج خاکسار په جار د ستړي ژوند قيصه وکړله
په ډوبېدو د ژمي نمر وه چې غزل مې لیکه

غزل

ستا خالونه ښکلاګانې ستا د ژوند دي
خو کتل دې د قانون ځنې پابند دي

شنه طوطيان په شاهانه محل کښې ګرځي
ښاپېرک جمله شجر سره زورند دي

د منګي خوله په برغولي باندې پټه
ماشومان اوده په غېږ يا په مړوند دي

د حباب په سر ګلان کرلې نه شي
مالياران که ئې هر څومره عقل مند دي

پرې ګواه ده د عالم او قلم ژبه
”دوه رخساره دې دوه سېب د ثمرقند دي“**

داسې قد و قامت اوس نيشته **توراجه**
چې تر سدرالمنتهې پورې بلند دي

** - دا طرحي کلام د رحمان بابا په مصرعه ليکله شوی دی -

چار بېټې او سندري

سندره

چې لوپټه دې بدلوي رنگونه
زه دې په ژبه اعتبار څنگه او کړم
زما د عمر کاروان نه اودرېږي
ستا د وعدې انتظار څنگه او کړم

ماته يوه کړې بل ته بله جانانه داسې کوي خله
سبا به خاندې راسره وختونه
په صداقت دې اقرار څنگه او کړم

عاشقي بې نشې نشه ده مينه د اوره کمه نه ده
چاپېره تاو شو رانه سره اورو نه
په سرو لمبو کښې قرار څنگه او کړم

په تهمت رنگه ياره راشه زما د زړه په حال اگاه شه
ورخاو او کړل په بلو گلونه
برېد په سپرلي او بهار څنگه او کړم

وطن کعبه ده مخ ترې ناوړې څوک به خبر د جانان راوړي
د کانیو سخت دي د خوبانو زړونه
زه پرې زورېږم ازار څنگه او کړم

پښتو مې ژبه پښتو وایم زه د پښتو محفلې ستایم
خواږه خواږه دي د **توراج** شعرونه
د حقیقت نه انکار څنگه او کړم

سندره

لگي خواږه بادونه ، بنائسته بهار دے
شکر دے بيا دے سپرلے ، وطن گلزار دے

ځي په خدا خدا ، جوڼه د کوره
تازه گلونه شوکئ ، رېباره گوره
جوړ د حسينو پېغلو ، اوږد قطار دے

د هرې پېغلې په سر ، د گلو شکور وينمه
د خوشحالی ورځې دي ، دور ئې نور وينمه
د رنگا رنگ گلونو ، موسم تيار دے

پېغلې جوړه جوړه ځي ، په لار ملگرې
په سړکو شونډو وائي ، د خوند سندري
په بيابان جوړ شوے ، مينا بازار دے

رب دي آباد لري ، چرې دې وران نه شي
داخل دې هيڅ کله پرې ، سپېره خزان نه شي
خر گنډېرے توراج ته پېښور ښار دے

سندره

څوک ئې په څښلو نه مړېږي
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ د کلي په شان کلي په پښتونخواه کښې نشته
لاري کوڅې اوبه ئې ښکلې گردې فضا کښې نشته
خوا کښې ئې غټ جيندې بهېږي
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ په کلي کښې نيسي وه خو څوک پرې نه وو خفه
څه عجيبه عزيز والي وه بل ئې نيتونه صفا
تاريخ ئې نمر غوندي ځلېږي
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ د کلي توتان د شاتوتانو نه اوږده دي
تور کړکړي اينځران د سرو املوکو نه خواږه دي
پرې نعمتونه راورېږي
زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ د کلي دېوالونه دي په ورځپو بڼاسته
 هم د گڼو غټ غټ ټلونه بوټي د جاپو بڼاسته
 توري مچۍ پکښې ښېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

په مانسهره به ئې ورنه کړم ډېر مې د کلي خوند دے
 مالم جبه کالام به څه کړم ښه ترې زمونږه ژوند دے
 خوشحاله ژوند پکښې تېرېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ ددې جيندي مهيان کړل طبيبانو جاپو
 ورله راځي غټ غټ خانان د مرضونو دارو
 کبل کښې ئې غوا مېښې څرېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

علي خان دلته زېږېدلی زمونږ ښکونو به وې
 دې قبرستان کښې شته دے ځلے کوي پرې خلق دعوي
 په گوته نمر کله پتېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

د هشتنغر بره حصه ده د گنډپري اړخونه
 هم ئې تاريخ هره کوڅه ده تېر پرې بلها مخونه
 قومونه ډېر پکښې اوسېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ د کلي اخترونه د محبت نه ډک دي
 دا د توراج خاکسار شعرونه د حقيقت نه ډک دي
 ځکه د سرو په نرخ بدلېږي
 زمونږ د کلي اوبه په نورو کلو تقسيمېږي

چار بېته

ته به وفا گوري په يار کښې
هغه به ستا د سر قصاب جوړ شي
دهوکه به اوکړي په اعتبار کښې
خپله نېکي به دې عذاب جوړ شي

ته به وې دا زما د مينې يار دے
هغه به بل طرف ته گام ايښې وي
د بې وفاؤ اکثر دغه کار دے
درته به ئې پټ د تگۍ دام ايښې وي
په اوسنو يارانو څه اعتبار دے
که درته لاس ئې په کلام ايښې وي
دهوکه ئې خېژي په روزگار کښې
اصلي دلال ترې د پنجاب جوړ شي

اصلي اشنا په اصلي غرونو کښې وي
په ښاريو کښې څوک وفا نه کوي
محبت بعضې بعضې زړونو کښې وي
د محبت په ځائې جفا نه کوي

د چا نظر پردي مالونو کښې وي
 نظر په لوري د عقبې نه کوي
 د سود پرستو په بازار کښې
 د زيان به کله انقلاب جوړ شي

د زيان عادت نه وه قارون حيث وه
 چې دشمني ئې د موسی شوله
 راج په عالم کښې د بنائسته بلقيس وه
 په يو کاغذ باندې رضا شوله
 هغه د مصر د بادشاه قميص وه
 چې د هندو سترگو دعا شوله
 چاته سکون اوشي په نار کښې
 د چا د سر قاتل درياب جوړشي

د چا ارمان په دې جهان پوره شي
 شونډې ئې بوسه خوري د اوگيو په مينځ کښې
 ډېوتي په موت د سلېمان پوره شي
 همسا ئې ژوند کړي د وېنو په مينځ کښې

شداد وي نن به مې ارمان پوره شي
 جنت ته هم د دروازو په مينځ کښې
 روح ترې نه لار په لويه لار کښې
 مکان به څنگه په حباب جوړ شي

مکان به پاتې شي عقبې له به ځې
 مغروره نه شي په دولت باندې
 ورځ د جزا او د سزا له به ځې
 يقين دې خاص کړه په قيامت باندې
 حساب کتاب له پاک الله له به ځې
توراجه پوښې شه حقيقت باندې
 په خيال قدم اېږده بازار کښې
 خيال به دې هله انتخاب جوړ شي

چار بيٽه

بي ننگه بي وفادلبره دا مي درته سوال دے
 زما نه مءُ کڙه ڏنگ
 پٺُ باب د عاشقي کڻي تهمتي شوم بد مي حال دے
 يم تاپسي ملنگ

پٺُ باب د عاشقي کڻي مشهور شوم لکه قيس
 پري بنءُ اوکڙه باور
 ستا مينه ماه جيني شوه زما دپاره ڊيس
 بيلم پري مال او سر
 اوربل دي اول ٽيک پري رها کري لکه گيس
 سري شونڊي دي صدير
 منزل دي د چار سالي پٺُ سر کڙي دي سور شال دے
 نن ستا د خواني منگ

منزل مي د چار سالي راته مءُ گوره هلکه
 پٺُ زرءُ به شي رنخور
 زءُ يمه د محلت خيلو همزولو کڻي ملکه

د څنگ نه مې شه دور
ته ئې چرته فقير ځان له ياري او گوره سپکه
اوس پوئې به شې ضرور
ځواني زما ځاني ده نن مې دور د جمال د
په غاړه مې لونگ

ځواني به دې تالا شي بيا به ډېر او کړې ارمان
زما په شان به ژارې
دستور د دې دنيا راځي بهار پسې حزان
په سوال به هر څه غواړې
گړۍ د ژوندانه تياروي درله چالان
يو ځل به کډه انغاړې
د کبر نه توبه کړه اخر کبر له زوال د
په خوارو کوه ننګ

د کبر په محفل کښې نه کښېنم نه کبر ژنه يم
يرېزم د الله نه
نه زه د بعضې خلقو په شان ياره دروغ ژنه يم
رينستينې يم پخوا نه
دا ستا په جدایۍ باندې اشنا ډېره غجمنه يم

جدا گرڇي زما نه
يو ڇي او بل راڇي ددي دنيا د سرائي مثال دے
معافي غواڙم د جنگ

يو ڇي او بل راڇي چي ڪله ده دنيا اباد ده
چليبي دا روزگار
خبر دے پاڪ الله د پتو زړونو د مراده
ڇوڪ نه دي خبردار
پرتھ راتھ اوڀر ده لاره پڻ مخڪنڀي د عقبا ده
ڪوم به پري رفتار
ددي نه ڪڏھ مخ اڙوم **توراج** وائي وبال دے
غور ڇڀڙم د گرنڱ

چاربته

دا روغ صحت د مرگ نه مخکښې غنیمت اوگڼه
دغه ژوندون په دې دنیا د خدائے نعمت اوگڼه

دغه ژوندون د دې ژوندون کښې بد عادت مه کوه
د بدو خلقو بدکارانو حمایت مه کوه
سپینه جامه کښې د قرآن مخالفت مه کوه
توبه تائب شه خپل غلط کار دې غلط اوگڼه

توبه تائب شه د گناه پېټې په سر مه اوږه
د تنهایی کور له عمل دې د خطر مه اوږه
ورځ د محشر له پردې حق په هېڅ هنر مه اوږه
بیا به خفه ئې دا کلام مې نصیحت اوگڼه

بیا به خفه ئې د خفګانه خه جوړېږي به نه
سوال به کوي خو د الله در کښې قبلېږي به نه
د جهنم ملک په تا باندې ترسېږي به نه
د ځانه نه وبم دا خبره حقیقت اوگڼه

د ځان نه نه وېم د الله کلام گواه دې په دې
 که خبر او شر راځي بس وايه رب رضا دې په دې
 ورځ د محشر حقه ده جخت يقين زما دې په دې
 په ژوندانه باندې ځان مړې د عبرت اوگڼه

په ژوندانه الله رضا کړه د خپل ځانه وروره
 رابطه کټ که مکمله د شېطانه وروره
 د سفر لاره به دې مخکښې شي اسانه وروره
 قرآن د خبر کتاب دې دې کښې خپل عزت اوگڼه

قرآن راواخله چې خبر شې د حالاتو نه ته
 د زمانې د مخکښې وروستو واقعاتو نه ته
 وائي **توراج** اوساته ځان د شرکياتو نه ته
 مرگ ته نژدې شوې رانژدې ورځ د قيامت اوگڼه

چاربته

مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه
اوگوره طبيبه چې د څه سره به ښه شمه

اوگوره طبيبه زما لاس چې په ما څه اوشو
پروت يمه بې تابه تاب مې نشته دے کړېږمه
زه چې يار ته ژاړم راته اوخاندې چې ښه اوشو
پاڼه د لاله شوم په نري شمال دوړېږمه
کوډې منترونه تعويذونه مې په زړه اوشو
زه لکه بې موره ماشوم يار پسې ژړېږمه
ماته خپلې مينې د يار مينه محترمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

نشته دے څنگل د اشنا څه باندې اوده شمه
اوگوره طبيبه چې د څه سره به ښه شمه

نشته دے رېبار چې مې د يار په حال خبر کړي نن
 تلې نه شم په خپله بېلتانه بند کړې لارې دي
 څوک به سوال جواب زما د خلې اشنا له ورکړي نن
 خوب کښې مې ليدلي لېونۍ سترگې خمارې دي
 اوښکې به مې اوچې څوک د مينې په څادر کړي نن
 سترگې ميراث مړې مې د زړه نه وفادارې دي
 پتو مشورو مې د زړگي راوېښه طمع کړه
 مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

ژارمه په سترگو خو په خوله وئېلې نه شمه
 اوگوره طبيبه چې د څه سره به ښه شمه

ژارمه مدام لکه غلام دغه مې حال دے
 حال چې د چا بد وي آ به څه په ژوند خوشحاله شي
 زړه مې په چاره د بېلتانه په لاس حلال دے
 لعل جوهر دې څار د يار د حسن د جماله شي
 يو ساعت بغېر د ياره هر عاشق ته کال دے
 کال څه وي عالمه چې پرې اوږد لا د کاله شي

يم په انتظار كه چا هونسيار خبره سمه كړه
مخكښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو كمه كړه

وينم چې رقيب لكه غريب خوله خوله شمه
اوگوره طبيبه چې د څه سره به ښه شمه

وينم چې غمونه د عقبې راته په غاړه دي
ټول عمر مې تېر شو د دنيا په اداگانو كښې
شپې د بېلتانه زما په شاړه په ويچاره دي
چرته به څوك وي چې به مې ياد كړي دعاگانو كښې
حشر او صراط راته پراته په مخكښې دواړه دي
رب د كائنات مې دې حساب كړي عابدانو كښې
طمع مې توراج وائي چې قطع د عالمه كړه
مخ كښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو كمه كړه

غم د اخرت ته د حسرت گوته په خله شمه
اوگوره طبيبه چې د څه سره به ښه شمه

چار بېته

که دې په توره شپه د سپینې خلې خبر راغی
زه به په توره شپه نعرې کړم چې اختر راغی

زه به سر زېرم ورکوم لحاظ منمه اشنا
دغه احسان به د رېبار په ځان وړمه اشنا
په انتظار دې د راتلو لارې څارمه اشنا
د محبت مې په دماغو کښې اثر راغی

د محبت په ملک کښې کيږي صفتونه زما
په چغو سر دي د مټین زړه پرهرونه زما
د غم زده سترگو نه ځي اوبښکې رودونه زما
د پت اواز د جام د حوض کوثر راغی

د پت اواز غماز د ناز په ساز چېرلې نه دے
عاشق په مینه چا د کلي نه شړلې نه دے
سائل د سپینې خلې په سوال خوبان رټلې نه دے
د یار لمن باندې د ږوند اشنا نظر راغی

د يار بوسه ئې بنکلوله جنتي شو خلقه
 چې انتظار ئې د ديدار کړو قيمتي شو خلقه
 د شاه غلام د شاه په کور کښې تهمني شو خلقه
 په ښار د مصر سلطنت د پېغمبر راغی

په ښار غوغا شوه چې په اور کښې به سبا سوزي
 خليل د رب به په لمبو کښې يک تنها سوزي
 نمرود وئېل چې به ئې هډونه خامخا سوزي
 براه راست اور له خبر د رب اکبر راغی

اور شو گلزار لکه فردوس کښې چې خليل پروت وي
 په هر يو کار کښې ناز او راز د رب خليل پروت وي
توراجه څوک چې په اسره کښې د وکیل پروت وي
 امداد ئې کيږي خامخا دا مې باور راغی

چارېته

لېونۍ د ډېره خياله په مخ خال ږدي
ژوند خراب به کړي د ښکلو عاشقانو
د رنځور په شانې هر قدم په فال ږدي
فال به مات کړي چې شي مشره د خوبانو

لېونۍ چې شي روانه زړه مې رپي
لکه رپي چې ماڼۍ په زلزله کښې
څنگه مخکښې چې امام وي وروستو صف ئي
داسې صف د سوېلو ئي په ښکله کښې
اور چې بل شي معمولي مثال ئي تپ ئي
تپ د هجر مې عنوان شو په ډوله کښې
سرې منگولې شاه دپاسه په دېوال ږدي
په دېوال ئي رڼايي د سرو لېانو

سرې منگلې د بېلې په اترنگو
په اترنگو باندې سود کوي د شاتو
سپينه غاړه ئي کړه ډکه د لونگو
د لونگو سره مينه د بناتو
په محفل کښې مسته ناسته د گړنگو

د گړنگو حوا له تلل په ننواتو
عاشقان ورته ډالۍ د سر او مال ږدي
مال په لتو وهي لونه د شاهانو

عاشقان په يار د سر او ماله تېر وي
نه تېرېږي ئې طعام بغير د ياره
عاشق هغه وي چې سود او زيان ئې هېر وي
هېر هغه شي چې شي پاتې د روزگار
محبت چې ئې د زړه ځني چاپېر وي
چاپېر نه گوري چې څه دي ما دپاره
په پولو بربنډې پښې لکه د ډال ږدي
ډال په لاس کښې وي اکثر د بهادرانو

په پولو⁺⁺ چې څوک ورڅېږي زړه ئې سوي
سوي زړه لره پکار نعم البدل وي
د طبيب سره علاج د بعض نه وي
نه وي ځکه چې دا وجه د عمل وي

لکه نډه^{##} چې سینه د امي روي
 داسې روي خون د زړه چې يار ترې بېل وي
 ماشومان د ناز لاسونه په هلال ږدي
 هلال نه راځي په لاس د ماشومانو

ماشومان په لاسو نمر سپوږمۍ رانيسي
 هم رانيسي سرې سکروټکې د سور اور
 که فوجونه د دارا او د بلقيس ئي
 د بلقيس نه هم شو پاتې کلې کور
 کوچ به اوکړي که د ټول جهان رئيس ئي
 هم رئيس به شي **توراجه** خاک د گور
 شاعران د ژوند په هر اړخ مثال ږدي
 د مثال ډکه وېنا د شاعرانو

^{##}: ماشوم ته وائي احمد دين طالب هم خپلو چار بېتو کښې دا لفظ ډېر استعمال کړې دے .

چاربته

تا راته کتلي ځکه ما درته کتلي دي
 تا اول خندلي روستو ما درته خندلي دي
 تا په دغه سپينه خله اقرار د محبت اوکړو
 ما درته اقرار د خپل زړگي د صداقت اوکړو
 پت به درسره پالم که تا راسره پت اوکړو
 ولي دې ليلي په خمارو سترگو ژپلي دي

ولي ځې په څنگ ، نه کوي ننگ په ما بيمار کنه
 مينې دې ستي کړمه پتنگ په سور انگار کنه
 ناست ئې په پالنگ لکه د ناوې په مقدار کنه
 زلفې دې زبلې په مخ د کورو غوړېدلي دي

زلفې دې اوږدې لکه قودې چې د لونگو وي
 کوکې دې سرخي که لکه سرې چې په اترنگو وي
 پرېوځي د گړنگه څوک مښ چې په گړنگو وي
 سيال ښائي د سياله سره دا مې اورېدلي دي

سيال چې شي د سياله سره سره غنچه د گلو شي
 سترگې هله ښکلې شي چې سترې په ژړلو شي
 کمه به لا څنگه گلدسته په بويولو شي
 پټې چا غونچې د بوراگانو نه ساتلي دي

پټې سترگې گرځم د گونگي په شان عالمه زه
 کم په عشق کښې نه يم د درخو او د ادمه زه
 نوم زما **توراج** د د اشنا د غمه مرمه زه
 ځکه مې مصرعې د عاشقۍ په باب ليکلي دي

پٽُ سرو لمبو ڪنبِي قرار ڇنگه اوڪرِمْ

مصنف : عبدالجبار سهل

د کتاب ټول حقونه د مصنف په حق کنبی خوندي دي

د کتاب نوم	:	په سرو لمبو کنبی قرار خنگه اوکرم
ليکوالان	:	عبدالجبار سهل
کمپوزر	:	قاسم ساگر
کره کتنه	:	تصور مانېروال
شمېره	:	200
بېعه	:	300 روپۍ
چاپ کال	:	2023 ء
چاپ ځای	:	سید کمپوزنگ سنټر ټوپي (0315-9887887)

سپېڅلې او بڼاغلې سرے

څه ورځې مخکېنې راله ډېر گران او خوږ مشر عبدالجبار سهل صېب خپله ناچاپه شاعري چې کمپوز شوې وه چې د قام قلم دفتر کېنې راکړه وئېل ئې چې دې کېنې اصلاح وکړه او خپل ليک پرې وکړه. شاعري مې ترې واخستله څه ورځې مې واغستلې خو ټوله شاعري مې وکتله څه بعضي د وزن ، بحر کمې بېشې پکېنې وه خو نوره پۀ مجموعي توگه ډېره بڼۀ وه د خپلو احساساتو بې ساخته ترجماني وه. عبدالجبار سهل صېب ډېر سپېڅلې ؛ ډېر مخلص او زړۀ سواندۀ انسان دے ؛ يو مخيز دے. پۀ ډېرو نۀ پوهېږي خو صرف پۀ دې پوهېږي چې زما دې ملگري خوشحاله وي. د کتاب د چاپ اراده ئې کړې ده او دا پۀ حقيقت کېنې د خوشحالي خبره وي چې د شاعر شاعري دهغه پۀ ژوندوني چاپ شي. عبدالجبار سهل هم دا خواهش ظاهر کړے دے. او الله دې وکړي چې دا خواهش ئې تکميل ته اورسي. د قام قلم پۀ ملگرو ډېر د زړۀ نه مټېن دے. ماته ئې وئېل چې دا خواهش مې دے

چې د کتاب مخکنه د قام قلم د سيوري لاندې اوشي. د قام قلم اجلاس له په کمزوري وجود راځي خو دا ئې د مينې انتها ده. زړه ئې ځوان دے د سړي پرې کله کله د پروفېسر انور علي جان صېب مينه ماته شي. هغه په غوږونو لږ کمزور دے مشين ئې په جېب کښې وي او سهل صېب هم د مشين نه بغير نيمگړے وي. دواړه ډېر خواږه مشران دي. ما د سهل صېب شاعري ټکي په ټکي او کتله بعضې شعرونو کښې ئې گرانې قافيې هم راوړي دي. چې پوهېدل پرې علم غواړي او بعضې شعرونه ئې د سهل ممتنع غوره نمونې دي. په ساده او اسانو ټکو کښې ئې ډېرې د کار خبرې کړي دي. شاعري کښې ئې مختلف صنفونه راوړي دي. چې په هغې کښې غزل نظمونه او چاربيتې دي. شاعري ئې د عصري حالاتو ترجماني کوي. چې حالات څنگه وي نو شاعر هم هغه شان شاعري اولس له ورکوي. که يو خوا پرې د معاشرې د اولسونو اصلاح کېږي نو بل خوا پرې د شاعر کهيتارسس هم اوشي. عبدالجبار سهل صېب د حالاتو ترجمانه شاعري کړې ده شاعري کښې ئې که يو خوا

وعظ او نصيحت شوم دے - نو بل خوا ئې پکښې
 رومانيت هم ځائې په ځائې ښکاره کړم دے - د اکثرو
 پوهانو دا خيال هم دے چې د شاعري انعکاس هم د
 رومانيت نه کيږي - او په شاعري کښې چې رومانيت نه
 وي - نو لکه بې مالگې طعام - ځکه خو مې بې ساخته دا
 شعر خولې له راغلو :

خدایه د مینې کور اباد مې لرې
 بس دے د جنگ خبرې ډېرې اوشوې

عبدالجبار سهل هم خپل رالړېدلي احساسات سندرې کړې دي
 - او په اولس ئې وېشلي دي الله دې وکړي چې د عبدالجبار
 سهل دا شاعري د اولسونو په زړونو باندې د پېهي کار اوکړي -
 په اخبره کښې به دا دعا وکړم - چې الله دې ددوي مشرانو
 سيورم زمونږ په سرونو لري - آمين

په ډېره مينه

تصور مانېروال

لېکچرار پښتو څانگه

گورنمنټ پوسټ گربچوټ کالج صوابي

د سهل شاعري ته يوه کتنه

عبدالجبار سهل چې دا وخت د شپږو اوياؤ کلونو عمر ته رسېدلى دے. ۱۹۴۶ ء د خپل زېږون نېټه يادوي. لاهور کښې ئې لسم جماعت پاس کړے دے. د فوځ د نوکړۍ نه د پښني کېدو نه وروستو ئې د عمر زياته برخه دوبي اماراتو کښې تېره کړې ده. د هلکوالۍ نه شعر و ادب سره اړيکې لري. ښکلې ښکلې رباعيانې ليکي. ډېرې چاربيتې ورسره خوندي پرتې دي. اوس ئې اراده کړې ده چې توراج خاکسار سره يو ځائ په شريکه د شاعرۍ کتاب چاپ کړي. عمر چې څومره زياتېږي نو تجربه او مشاهده نوره نوره زياتېږي. اولسي شاعري د عوامو د مزاج مطابق وي. هيڅ قسمه څه گنجلکې فلسفې پکښې نه بيانېږي. د اولس زړونو ته براه راست اپيل کوي دغه شاعري عوام ډېره خوښوي. بلکې د اولس په زړه پورې شاعري ورته وئبلې شي. سهل بابا د قام قلم صوابۍ يو تکړه او فعال ممبر دے. د ټولنې هر اجلاس دپاره حاضر وي. ددوي اولسي شاعري او ددوي ساده مزاج ددې خبرې غمازي کوي چې ددوي شاعرۍ کښې د موصوف سپېڅلې شخصيت څرگند برېښي. الله تعالى دې وکړي چې د بابا شاعري د لوستونکيو د مزاج

مطابق وي او لوستونکي سهل بابا په داد او تحسين
ونمانځي.

داکټر اطهر شاه ټکور
گورنمنټ ډگري کالج طوطالي، بونېر
دسمبر ۲۰۲۳ء

قطعه

نه لېونې يم نه مې بنگ خښلي چې نه پوهېږم
د سرو لمبو د غرغرو مخې له څه له ورشم

زما ياران په دې گواه شو چې بوډا شو **سهل**
نور د دنيا د نندارو مخې له څه له ورشم

“د عبدالجبار سهل صېب فن او شخصيت”

اجتماعي شعور همېشه په لاسعوري طور د ادب نه متاثره کيږي ځکه خو د يو قام قامي وحدت د ادب نه بغير نيمگړه نيمه خوا وي. تر کومې چې د يو قام ادب پرمختگ نه وي کړه تر هغې قام هم يو قدم مخکښې نه شي تلې. ځکه چې قام په ژبه قام وي او د ژبې نه بغير يو قام او د قام ادب ژوند نه شي پاتې کېدو. په شلمه پېړۍ کښې پښتو ادب هم پوره وده کړې ده خو پښتو له چې کوم مقام پکار وه تر هغې ډېره وروستو پاتې ده. وجه ئې پښتو ژبې سره د سرکار د مېرې مور سلوک او د پښتون قام د خپلې ژبې نه بې غوري ده. صرف پښتانه شاعران ليکوالان دي چې په خپل منځ سر د خپلې مورنۍ ژبې پښتو پالنه او سر څنه کوي.

پښتانه ليکوالان شاعران د خپلو ماشومانو د خپلې نه نوړۍ شوکوي او د خپلې مزدورۍ په پېسو د پښتو کتابونه چاپ کوي پروگرامونه مشاعرې کوي.

داسې ننگيالو ليکوالو ملگرو کښې عبدالجبار سهل صېب هم د. چې په تېر عمر او ناجوړه وجود د پښتو هر پروگرام ته ځان رسوي؛ شاعري کوي؛ د خپلو شاعرانو تپوس پښتنه کوي. جبار لالا يو دروند پښتون

د دې ډېر مېلمه دوست د غم ښادۍ سره د دې - تر خپله
وسه د بې وسه شاعرانو ملگرو مرسته هم کوي او د
پښتو ژبې د پالنې او روزنې دپاره خپله برخه کار ښه په
راستۍ تر سره کوي.

جبار لالا 1946ء کښې په ټوپۍ کلي کښې زېږېدلې د دې
اتمې پورې سبق ټي خپل کلي ټوپۍ کښې حاصل کړې
د دې - اوولسم جماعت امتحان ټي په لويې لاهور کښې
پاس کړې د دې -

شاعري ټي د پينځلس شپاړسو کالو په عمر کښې شروع
کړې ده - جبار لالا وائي چې په 1960ء کښې چې کومه
کشتۍ ډوبه شوې وه نو په دغه حادثه ما په اول ځل دا
چاربېته ليکلې وه -

بېړۍ وه د کهبل شوې ډوبه په درياب

نن ټول عالم ژړېږي ورپسې کوي ارمان

په ورځې د طوفان

جبار لالا د ژوند زياته برخه اول په پاک فوج کښې او بيا
په متحده عرب اماراتو کښې تېره کړې ده په دې وجه
ورته په ادبي غونډو او استاذانو سره د ناستې او زدکړې
موقع نه ده تر لاسه شوې او د خپل کلام اصلاح ټي هم د

چا استاذ شاعر نه نه ده کړې. جبار لالا اولسي شاعر د مې
 - په کلام کښې ئې چار بېټې ، غزلې ، رباعیانې ، شاملې
 دي . د اتمان گدون بلکه د صوابۍ په شاعرانو ئې يو
 اوږد نظم لیکلې د مې چې د صوابۍ د اکثر و کلو د مړو او
 هم عصرو شاعرانو ذکر ئې پکښې کړې د مې . جبار لالا
 په خپلو شعرونو کښې د خپلو خیالاتو او او جذباتو
 اظهار بڼه په ډاډ کړې د مې . شاعرۍ کښې ئې عشق ،
 محبت ، هجران ، بېلتون ، پند و نصیحت ، او اسلام
 سره سره د مینې موضوعات بیان کړي دي .

جبار لالا د خپلې شاعرۍ په باره کښې وائي!

د ردیف او قافیې نه خبر نه یم
 څه په وزن او سجعې برابر نه یم

دانشور که تنقید کاندې حق جانب دي
 دومره زه د شعرونو ماهر نه یم

فقط ذوق یم په لیکلو مجبور کړې
 خپله لیکم د سرقې شاعر نه یم

د جبار لالا ځنې رباعيانې ډېرې مېرېدارې ليکلي دي په
 خپلو رباعيانو کښې ئې ډېر د رنگين خيالاتو اظهار په
 ښکلو ټکو کړي دي. د رباعيانو دا شعرونه ئې په فن
 پوره د خوند او سوز او سازنه ډک دي.

کار خبر دې پکښې لويه مرتبه ده
 که یتیم په سر دې کېښود د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنگه جانان نه شي
 چې به راکاندي په وخت د مصیبت لاس

دا مې واورئ فائده نه وي یارانو کښې
 لکه نه وي چې فائده عبس خوارو کښې

د نمر مخو له محفله لرې گرځه
 کېر چې نه شي نور د مینې زولنو کښې

تر مطلبه یارانې دي شومه پوهه
 بې مطلبه یاران نشته په دهر کښې

مال دولت چې نه لري عبدالجبار
وي کمزور به د هر چا په نظر کښې

جبار لالا په عشق کښې د بېلتانه د ناسازو او د معشوقو
د جفا متعلق څه داسې اظهار کوي.

بېلتانه دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د دیدن لارې دې ډکې د ازغو دي
نه پوهېږمه چې څنگه درشم تاله

اوس راحی چې د جبار لالا د یو غزل د شعرونو نه
خوندونه واخلو چې د مینې محبت آئینه دار غزل دے.

بنکلیه تا که په مسکي نظر کتلې نه وے
ما به زړگے په یو نظر باندې بائبللې نه وے

که د خوبانو دیدنونه په اسانه کېدل
پتنگ به ځان په سرو لمبو باندې سپړلې نه وے

که مینه نه وې محبت نه وې دا خیال به نه وې
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلې نه وې

عالمان وائي چې عشق مجازي د عشق حقيقي اولنۍ
پورې ده - او ډېر عاشقان د مجاز په لار حقيقت ته
رسېدلي دي - جبار لالا هم چې د ښکلو په ناپائېدار حسن
او جفاگانو پوهه شوې دې نو د حقيقت په لار روان
شوې دې لکه چې وائي:

چې په ذکر اموخته د رب غفار شوم
هيله زه په سکون باندې بې سيار شوم

که هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار په وار باندې د دواړو توبه کار شوم

اکثر زمونږ مشران شاعران چې د دنیا نه سترگې پټې
کړي نو ورسره ددوئ شعر و شاعري هم دفن شي - خو
جبار لالا په دې حقله خوش قسمته و - الله ورله ډېر قابل
او تابعدار بچي عبدالرب ، حامد رحمان ، خالد رحمان ،
محبوب رحمان ، ورکړي دي - بيا په خصوصي توگه د
محبوب رحمان او د خالد رحمان دا خواهش و چې

زمونږ د محترم والد صېب دا کتاب ددوي په ژوند چاپ
شي. هيله لرم چې پښتانه به د عبدالجبار لالا او توراج
خاکسار صېب ددې خوندورې اولسي شاعرۍ قدر
اوکړي چې د پښتو جولي کښې ئې حصه واچوله.

علي زر خان علي
ستر سېکتر "ملگري ليکوالان ضلع صوابي"

حمد

بې د ستونو دے قائم آسمان د رب
په قدرت سره آباد جهان د رب

چې الله په خه رضا وي هغه کيږي
په رښتياو سره اوچت دے شان د رب

چې معمور په کليمه د الاالله شول
مومنان دې کړي ادا احسان د رب

کافران او مشرکان ټول په ژړا شي
په جنت چې شي داخل نبيان د رب

ته به ومومي جنت عبدالجبار
که دې اومنو پوره فرمان د رب

غزل

بې نقابه حقيقت له چې سرشار شي
د بې عېبه صداقت په نېغه لار شي

زه به څنگه خوشحالي او خدا وکړم
چې په لار د اخرت زما رفتار شي

ته چې نه غواړې هغه نه کيږي خدايه
ته چې غواړې هغه کيږي ستا اختيار شي

ته خالق ئې ته مالک ئې پاکه ربه
د قدرت نه دې مخلوق واړه ناچار شي

ربه دا به دې په ما مهرباني وي
چې د سهل تور لحد دارالقرار شي

د تويي عبدالجباره نېک بختي ده
چې د گوتو په بندونو الله شمار شي

غزل

مُتَحِير دې په تا واړه کائنات
لوئې احسان دے په دنيا دې د حيات

د يوسف ع حسن جلوه ده ستا د حسن
د نمرود کسري غرور دې کړلو مات

صدی تېرې تر حشره به شي تېرې
همسري به دې څوک اوڼه کړي د ذات

محکومات دې حاکمان کړل په هر لوري
سر دې خم کړو د عزى لات ومنت

ستا تخليق خلق عظيم باندې دے شوم
لوئې يو بحر بيکراں د کرامات

معجزه دې د قرآن دنيا ته پېش کړه
منسوخ شو پرې انجيل ، زبور ، تورات

ستا مقام د ادراک فهم نه بالا دے
شمار دې نشته په دنيا د احسانات

ډېر باغيان دې د الله سره په خلا کړل
سيئات باندې غالب شو حسنات

څوک چې ستا د پيروي ځنې محروم دي
ښکاري برکه هغوي لر دي کړي هېبات

زه سهل ستا په در باندې گدا یم
دا باعث گڼم د فخر لمحات

غزل

د زړه سَوے مې زیاتېږي نه شو کم
دا هجران راته جوړېږي اېتم بم

د مرض علاج مې نه شي داسې ښکاري
چې خوړلې مې گزار په زړگي سم

وه د زړه سره راځه چې سره کښېږو
هېر زما به شي ستا هر جور و ستم

ډېره ښه وه د وصاله خبر نه ووم
چې خبر شوم اوس مې ځي د سترگو نم

د ژوندون طمعه په داسې حال کښې څه وي
بس تېرېږي ځي دې شپې ورځې د غم

اسويلي به په تحفه کښې ورله ورکړم
د سهل د زړه ارزو که شي محکم

غزل

پوهه نه شوم چې په څه دې قصور وار کړم
بې سببه دې زرگيه زه په دار کړم

دوست وېل خو په خله بل ته ډېر اسان وي
په مفهوم به ئې نا اشنا څه خبردار کړم

افرين مې په دوستۍ د ابراهيم ډار شي
تل تعريف به د افسر امان نوبنار کړم

سر و مال قربان د سهل د هر ياره
خدائې دې نه کړي چې د چا زرگۍ ازار کړم

غزل

رب داخل کړم دوباره په امارات
ترک ما کړل د اغیارو تعلقات

د غم پیټي که مې سپک یا مې درانه وو
شکر گزار وومه د الله په هر حالات

د ازمېښت گهړۍ شوې تېرې وې هر څنگه
وې محکمې تجربې د کمالات

اشنایی د دنیا واره دي فضولي
تېر ژوندون کړئ د الله په احکامات

د مبلغ دعوت به هیڅ کله رد نه کړم
عیان ماته په دې لاره شو نجات

قدردان زه د ټوپۍ عبدالجبار یم
موجزن لرم په زړه کښې نېک جذبات

غزل

بې قوته مې ثابت شول دست ويا هم
رفتن شو په سهاره مې د همسا هم

بل راوړي نه خپليږي هر څوک وائي
پاتې نه شوله نن خپلو کښې وفا هم

په دې لږ ژوندون به څه څوک باور کاندې
دې ژوندون سره تړلې ده فنا هم

ځان ځاني ده د نفرت بازار دے سهل
څوک به څنگه د يو بل شي مسيحا هم

غزل

زه په طمع ته بې غمه گرځېدې
خوږ محفل کښې د رقيب مشغولېدې

هره ياري د مخامخ سترگو بازي وي
ډېرې شوي په دې باب دي ازموډې

پرواه نشته دا تاثر د زمانې د
نن يوه او سبا ئې نورې ارادې

د جفا نوم به هرگز خور شوه نه و
د وفا نغمې به هر ځائې غږېدې

که اخلاص ته د هر اشنا احساس و
خوږې مېنې به تر سره رسېدې

تونس په سترگو به د سهل د زړگي نه وه
که ترې نه څڅېدې اوبښکې بې فائدي

غزل

په تکلیف کښې څوک نه وي غم خوار
په راحت ترې هر بنده شي هم کنار

دا ستم د زمانې نه دے نور څه دي
ورور د وروره جدا کاندې یار د یار

که ثاني دې د چشمانو ما لیدلے
رقیبان به راته نه وو د سترگو خار

د بېلتون د غمه هر مټین ژپړېږي
د زړه په سترگو ژړا کاندې **عبدالجبار**

غزل

چې هېروي د بل نېکي ورته حېران شوم
چې ترې خبر گوته په خله په هغه آن شوم

خلق وائي کړي اربونو سره لوبې
په کامراني ئې خپله زه اذلان شوم

په يو د مدد لاس او بل کښې تيره ورکړه
په دې متل نن قائل په برهان شوم

بوتي پرې شنه په قبرستان چې نېکۍ به ئې ياد لرلې
لاس په دعا ورته په تگ د قبرستان شوم

عمر مې ټول دې بسر کړم په يارو کښې
نن سپين ريشه سر دننه په گړپوان شوم

ترک ما خوشه يارئ کړم شوم په عبش
زه **عبدالجبار** شکر گزار د پاک سبحان شوم

غزل

توره شپه کښې چې غماز سره د بر لار
بنکاري داسې چې حما نه مرور لار

نور اعتبار مې په نمر مخي جانان نه شي
خوږ اشنا نه مې د زړه هغه باور لار

تل خزان شو د شهيد په رونقونو
خوندور هم د پيهور کلي ګودر لار

خپل دې نه کړو خپل به ئې نه کړې **عبدالجبار**
غېر غماز سره چې يار په چل هنر لار

غزل

بې انتها شوه دا گراني واوړه جنابه
غريب کله اخستې شي غوښه د قصابه

د گراني جرنده کښې دلېرو اے ملگرو
دې مهنګايي کړه د هر چا خانه خرابه

نرخنامه د اور په بيه په رمضان شي
يو نيم خيز شي په بازار کښې هم نايابه

چې بلنه ئې د زړه په انتخاب وي
عکاسي ئې وي عيان د مخ کتابه

نادان کله څه پوښتنه د خاصيت کړه
لاس رسوي د غېر موسم تر عتابه

عامو خاصو ته په گوته دے **عبدالجبار**
آبيات د **توراج** وي ډک د کماله

غزل

خيال ته مه راوله يار دې هغه تلې
په بېلتون ئې چې وي زړه تاله داغله

د بې لوظه اشنا څوک چې اشنايي کړې
وي به هر ځائې په محفل کښې شرمېدلې

د عنکبوت په شان جوړوي هر ځائې جالې
داسې يار باندې مې تل ليارې توکلې

صورت مه گوره سیرت ته ئې نظر کړه
که د سیرت کردار ئې وي په تول تللې

زه سهل که د بې وفا ياره خبر وې
ما به ځله د زړه کور ته رابللې

غزل

رښتيا خبره دې کوه بڼه په څرگنده
ځان ساته د کذب د پليد گنده

تېر ژوندون که د ايمان په تقاضو کړې
په اخر به ئې ثمر مومې عقل منده

تش په رنگ خو څه سيالي د گلاب نه شي
محنت چې و نه کړې د بل نه په څو چنده

څه کشش چې د اخلاق په جامه نه وي
هغې محفل ته مه ورځه چې وي بې خونده

په مينه ئې زه سهل چې ورله درومم
قدردان لرم ملگري عزت منده

غزل

وي پوهه كه ناپوهه په قافيه
تل بله شي دانشور د غېر جرگې

ستا د حسن تابنا كښې ئې زړه راکاري
دا کوم دستور د ساقی ستا د مېخاني

د هجران په کتارو دې زړه غوڅ مه شه
وي په هجر کښې بې مثله اندېښنې

کړه تحفه اخر له جوړه **عبدالجبار**
د دنيا چارې دې ټولې بې فائدي

غزل

ولې نه درومي د ښکلي دين په لار ته
مدام اورې د ناصح د خولې گفتار ته

مناسب دي تيارۍ اخر له اوکړې
خبر ځان چې کړې د شرعې د لار ته

يوه ورځ به دې سفر د دنيا اوشي
په لږ ژوندون مه کوه اعتبار ته

دنيا فاني ده د ټوپۍ **عبدالجبار**
يوه ورځ لار شې د دې په خپل وار ته

غزل

څه به کاندې د باره کهو په محلونو
خوښ پرې نه يم د اسلام اباد په رونقونو

اسلام اباد که وي هر څومره پر رونقه
بدل به ئې نه کړم د خپل کلي په غرونو

د اما کما ټوپۍ کلي ته راغلل
قابض شوي دي په جمله کاروبارونو

ټوپۍ کلې دے اوس بنار **عبدالجبار**
کمه نه لري د بناريې د سهولتونو

غزل

که په سخته کښې څوک درکړي د راحت لاس
که په حقیقت ئې اوځه د صداقت لاس

کار خبر دے پکښې لویه مرتبه ده
که د یتیم په سر دې کېښودو د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنگه جانان نه شي
چې به راکاندې په وخت د مصیبت لاس

خپل مدد زه **عبدالجبار** د خدایه غواړم
د زاری مې ورته نیولي دي اوچت لاس

غزل

زما واوړه فائده نه وي په يارو کښي
لکه نه چې وي فائده عبث خوارو کښي

که دې بڼه د وسه کيږي غنيمت دے
بدي نيشته پر خلوصه په نېکو کښي

د نمر مخو د محفله لرې اوسه
گېر چې نه شي د مينې په زولنو کښي

ماته اوگوره زه سهل د تويي يم
نوم مې ياد دے د ټول اتمان په تيو کښي

غزل

که څوک واخلي د نرخونو لږ څه جاج
عیان نرخ به ئې کړي د زړه ښکله دُجاج

بې پوښتنه اخستنه په بازار شوه
تپوس د نرخ په قسم نه کوي سماج

د ناکام لمن شلولې مونږ د لاسه
سبقت اخلو د یو او بله په رواج

د یار خیالونو سره لوبې کړم په خواب
په سبب دې د رېبار نه یم محتاج

دا منم گراني راغلې په دنیا ده
خو اصراف کوي هم د کلي ښار ازواج

خود د ناکامه ترې روژه کړه **عبدالجبار**
طعم به څه کړي څوک لحم او دُجاج

غزل

ربه راوړې زما هغه جانان بيا
چې ئې اوکړمه ديدار ئې د چشمان بيا

که تمامه دنيا شته زما پرې خه
خو چې ښکل ئې نه کړم هغه سره لبان بيا

دوستي ښه وي چې پر خلوصه وي صادق
د اصیل یاره مې شه جان و مال قربان بيا

د زړه تاو د نظر تنده به ئې شي ماته
سهل که اوليدو يو وارې هغه فنان بيا

غزل

د ردیف او قافیې نه خبر نه یم
څه په وزن او سجعي برابر نه یم

دانشور که تنقید کاندې حق جانب دي
زه لا دومره د شعرونو ماهر نه یم

د قام قلم لیکوالو ته سلام مې
اوسېدونکې د توپي د باهر نه یم

د ادب په غونډه ما که څوک مطلع کړه
تېز به گام کړم د هوا طاهر نه یم

د هېواد غونډې ته ورغلې ووم په بلنه
احسان فراموش د یوسفزي ذاکر نه یم

فقط ذوق یم مجبور کړم په لیکلو
خپله لیکم د سرقې شاعر نه یم

د وفا په لټون شومه زه سپين ريشه
څه حاصل د وفا د گوهر نه يم

ښکلي وولي زړونه په ښو ښکلو
والله زه ئې په خوا او خاطر نه يم

ما پرې کړې تجربې او تجزيې دي
د نمر مخو د وعدو په باور نه يم

دا ليکل د مورنۍ ژبې خدمت مې
باور او کړئ په سهل چې غاور نه يم

غزل

څه ورځه په مخه باندې دې ښه وي
د ژوندون دور کښې ورځ او کله شپه وي

سپرله ښه وي چې قائم وي په گلونو
د سوزه ډکه د حزان ظالم چپه وي

اوبڼکې کله کړي ښکاره اظهار د مېنې
ليکن دغسې به زړه د چا خفه وي

نصيب کله به د چا د يار وصال شي
پکښې شامل چې د غماز ظالم ښپه وي

څه به توقي او خدا چا سره اوکړې
ډېر غمونه د سهل په زړه پراته وي

عبدالجبار وائي که مال و زر کښې پټ يم
خو په زور ساعت مې هر وخت تلوسه وي

غزل

الله ياد په بيماري کښې د بيمار شي
درد وغم کښې ئې بې حده تابعدار شي

پېدا کړي مونږ الله يو عبادت له
روزي رسان زمونږ پروردگار شي

بې نقابه حقيقت له حاجت نه وي د رېبار
په يادولو ئې که هر يو گنهگار شي

يو سرشار د محبت له قرار نه وي **عبدالجبار**
د الله په مست د سهل زړه قرار شي

غزل

نه وي بڼه د بې وفاؤ تعلقات
که په سمه کښې اوسېږي يا په سوات

خوشبويي د وفا يو گل هم رانه کړه
ساتل عبث مې د گلونو څه باغات

خپله گرم وومه د سر و ماله تېر ووم
خبر نه وومه د مينې په لغات

د خلوص ډکې اشنایې وې پخوانۍ
وې شیرینې په مثال د قند نبات

خدایه ما د بې وفاؤ اشنا مه کړې
چې وي کاري د تل کلي شاملات

په خله شکوه زه **عبدالجبار** د چا نه نه کړم
خو عکاسي له جوړومه دا رباعیات

غزل

چې د وفا نڅښه پېدا نه شوه دلبر کښې
بيا ئې خله ځايومه په ځيگر کښې

چې زيست روزگار نه کړي ناچار به شي ناچاره
څه خوشحاله به غريب شي په اختر کښې

تر مطلبه اشنايۍ دې شومه پوهه
بې مطلبه اشنائي نشته دهر کښې

مال دولت چې نه لري عبدالجبار
وي کمزورۍ به د هر چا په نظر کښې

غزل

بنکاري داسې چې وفا نه وه پکښې
وه لباسي مینه رشتیا نه وه پکښې

سوچ مې واخلي چې نظر خو د هوکه نه شو
که خوبي د یو اشنا نه وه پکښې

په حالات مې د گلشن افسوس ظاهر کړو
د بلبل بورا صدا نه وه پکښې

چې ترې طمعه دا زما د دلاسي وه
هغه څه د سود وېنا نه وه پکښې

په شنو تبغو مې سینه سوري سوري شوه
وې تیارې هر خوا رڼا نه وه پکښې

مراوې زړه چې د سهل به ئې خوش خرم کړو
د کشش هغه ادا نه وه پکښې

غزل

چې په ذکر اموخته د رب غفار شوم
نو هيله زه په سکون باندې بې سيار شوم

که هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار په وار د هره ياره په دار شوم

د مبلغ دعوت وه ماته د مودې نه
ځکه زه د نېک دعوت ئې تابعدار شوم

د دنيا دا چارې واړه وې فضولي
زه سهل په اغاز ئې د اذکار شوم

غزل

خدايه كله مې اشنا به شي ملگره
زه د يار او يار زما به شي ملگره

د ياري به ئې هيڅ كله توبه نه كړم
امېد كړم چې نن سبا به شي ملگره

كه تنها چرته كښې خې ملگره گوره
ستا د لارې مشغولا به شي ملگره

دا ملگري د دنيا نه تنها درومي
تور لحد كښې څوك پېدا به شي ملگره

نېك عمل كړه كه ويرېږې د الله نه
خپل عمل هلته كښې ستا به شي ملگره

د ټوپۍ عبدالجبار ئې سودايي كړم
خوا له كله زما رابه شي ملگره

غزل

خواله مه ورځه محفل چې وي د ښکلو
شيش ماران ډېر وي اشنا د زړه ويشتلو

دې سرو شونډو اننگو ته ئې چې گورم
ترې شرميرې هم غنچې غوټۍ د گلو

هيڅ ترې طمع د وفا هم ذره نه شي
دام ئې ايښې په هر حائې د گېرولو

خوشبوئي د وفا نه لري **عبدالجبار**
شونډې سرې که تورې سترگې ئې د کجلو

غزل

چې مې راغلو د زړه کور ته مهمان نو
ډېر په مینه په کتو شو فنان نو

ما وې ولې د حسرت په نگاه گورې
ده وې ودې موندو بیا یو جانان نو

ما وې راز که د یاری زمونږ څرگند شي
ده وې شي دې په کم بختو عیان نو

ما وې زه به دې د غم پندونه اخلم
ده وې زه دې شوم د سختو دُخان نو

ما وې سرې شونډې دې ښکاري گلابونه
ده وې دا دې شو د گلو بستان نو

ما وې شونډې دې پیالې دي سهل خښل کړه
ده وې کړم به ئې په لېو سُکران نو

غزل

نہ پوہہ پمہ سحر کۂ مازیگر دے
ناقرارہ می زہگے اوتر اوتر دے

بلبل زرۂ می تمنا کری د گلونو
بہار تبر شو د خزان سپہرۂ نمبر دے

دا تسبی پۂ لاس جامہ کنبی د شہخانو
دا غماز پۂ ترخ نیولے پت خنجر دے

خپل غمونہ می ہپر کری د یار غم کنبی
خوہ آشنا د سہل بیا ہم مرور دے

غزل

وخت وي کله ماسره چې درشم خوا له
غم ښادي په کلي کور کښې شوه محاله

بېلتانه دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېريږي سم د کاله

د دیدن لارې دي ډکې د ازغو دي
نه پوهېږمه چې څنگه درشم تاله

چې د خیال مانۍ کړمه سازه خوا له درشم
په یو "نا" مې کړې اسره ټوله ملاله

د کم اصلو د یارۍ نه مې توبه کړه
باغيچه د زړه مې شوه اخیلو سره نهاله

د غزل صفت ئې ځکه زه سهل کړم
هر یو بېت د طوراج وي معمور د کماله

غزل

که ئې رقيب سره ياري وي يار مې نه دے
که ئې مينه بازاري وي يار مې نه دے

چې د راز خبره بل ته مې څرگند کړي
که هر څومره اعتباري وي يار مې نه دے

د سرو شونډو په مُسکا ئې د هوکه نه شوم
که ئې سترگې اثري وي يار مې نه دے

د رقيب او د سهل ياري کړي بَرغه
بنکله يار که عصري وي يار مې نه دے

غزل

شپه که د هجران وه اخر تېره شوه سبا شو
ورکې اندېښنې شوې چې ښکاره مې دلربا شو

ټولې کلۍ گل شولې فضا پرې شوه رنگینه
وږمې د پسرلي شولې خزان ظالم فنا شو

هر طرف ته غم وه څه اُمېد د خوشحالی نه وه
گډه چې په گلشن شوم ورک د خياله مې بيدیا شو

سترگې چې کېمرې جوړې د کوم عکس دپاره وې
ټيک هغه تصوير دې پکښې وينم رونما شو

رانغم حاجت پکښې رېباره د منت زاری
ووم چې منتظر ئې بس په خپله په رضا شو

اوتې بوتې نه دي هر کله د چا دپاره دے
څه چې دے سهل د يو سهل حق کښې گویا شو

غزل

هر يو غم دې راپه سر کړو په رقيب تا مې اختر کړو
زه دې داسې در په در کړم جفا ستا شوه ظالمانه

دا به زه کله هېرومه ستا ستم به دريادومه
په زړه داسې دې پرهر کړم نم مې خاڅي د چشمانه

غمونه تا په ما انبار کړل فاش دې رازونه په اغيار کړل
لاهو زه دې په يو بحر کړم دا دې څه وکړل بې ايمانه

گيله دې تا نه زما کيږي پرهر دې زړه مې نه رغیږي
زه سهل دې غم اکثر کړم مستقبل ستا دې شي روښانه

غزل

چڻي پاڪ رسول ص د دنيا لاپڙو ڇوڪ به نور پاتي شي
ڪوچ به اخر وڪڙي ضرور تانه به ڪور پاتي شي

خاوند د لوتئي قوت الله دے چڻي زوال نه لري
بل پڻه دنيا ڪنڀي به د ڪوم زور اور زور پاتي شي

مخڪنڀي سختي د قيامت شته پڻه خدا خوب ڪومه
ارمان به وڪڙمه پري ڏهر چڻي مي مخ تور پاتي شي

مشال دي بل ڪڙه بنه عمل ڪڙه پنبڀمانه نه شي
د بد عمل خاوند به هلته ڪنڀي مخ سپور پاتي شي

جبر د ظلم پڻه مظلوم باندڻي يڪدم تپر شي
سزا د ظلم د ظالم پڻه ذمه پور پاتي شي

ڏهر د گهڻات حائے دے يه سهله غفلت اونھ ڪڙي
نڀڪان به بيا مومي جنت غافل پڻه اُور پاتي شي

که څه لیکئ زما ملگرو په پښتو کښې لیکئ
 ښکلې غزلې رباعیانې او قطعو کښې لیکئ

د اغیار په ژبه خو یو لفظ زمونږ د ژبې نه شي
 تحریر ئې ځله اخستو په خرڅېدو کښې لیکئ

محنت پرې اوکړئ چې بالا شي په دنیا مو ژبه
 سحر ، مابنام او که د وخت په تورو شپو کښې لیکئ

کړئ خورې د زړه صدف نه ملغلرې ښکلې
 مانند سهل که یو شعر په څه ارزو کښې لیکئ

گلونه چې يو ځای شي هارونه جوړوي
دردونه چې يو ځای شي فريادونه جوړوي

په سرو شونډو خدا کړي اشنا مې د دې ډېر ښکله
ډېره ماسره وفا کړي زړه زما ئې د ساتلې
چې په لمسه د غماز شي نو جنگونه جوړوي
دردونه چې يو ځای شي فريادونه جوړوي

د بهار گلونه واړه د يار د ښائست زار
دې په سمه او که په شاړه واړه ترې نثار
په ښائست د ښکلي حسن بهارونه جوړوي
دردونه چې يو ځای شي فريادونه جوړوي

ديدن د يار مدام مزه کړي صبح و شام
صدقه کښې چې گلفام کړي شونډې په انعام
په لذت د خوږو شونډو چې خوندونه جوړوي
دردونه چې يو ځای شي فريادونه جوړوي

په الفت کښې د خوږ يار شوم سر په گندرو شاو
په فرقت کښې زه عبدالجبار شوم وړوند په سترگو دواړو
د سترگو مې نم خاڅي سېلابونه جوړوي
دردونه چې يو ځای شي فريادونه جوړوي

غزل

اختر خو راغی وعده ستا به وفا کيږي کله
شپه د فراق او بېلتانه به رڼا کيږي کله

سجدې زمونږ د الله په در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا په حق به زمونږ دعا قبلېږي کله

د تن وینې دې گراني وروڼو زمونږ اوچې کړې
وعده د سرکار د ارزاني په رښتیا کيږي کله

د زړه داغونه د سهل پولۍ او ډکې خلې نیولې
د رب دپاره به دې زړه اشنا نرميږي کله

غزل

راغله ناخايه پڻ توره شيه راغله
دا پڻ اودو چي زلزله راغله

ڪري تباهي وه پڻ ماضي ڪنڀي زلزلي
راياده مڻي زرگي ته هغه واقعه راغله

الله هم اوربدنڪي قبلوونڪي دے د توبي زمونڊ
ڪڏ پڻ صدق مو زمونڊ خلي له توبه راغله

ورور د وروره نن بي زاره زه سهل وينم
ورور ته نن د وروره خوڙه پيسه راغله

غزل

غوښې د مړ ورور خوري په غېټ باندې
شي به ډېر رسوا په اخرت باندې

دا به زما برخه وي د چا نه گيله نه کړم
ليک وي د ازله په هر بخت باندې

د خلقو نه خلاصېږمه که غوث د زمانې شم
د هغه ټول مې دي بد خواه په حقيقت باندې

ما سهل سره ئې چې وصل کړي قصدا ئې کوم ياري
که جامې پرې زما رنگ شي په تهمت باندې

غزل

وينمه ئې په سترگو چې اغيار دے ورسره
وگورئ ملگرو چې مې يار دے ورسره

زه وايم غماز دے تاسو وايئ چې رقيب دے ستا
دے که هر ظالم خو همکنار دے ورسره

په غشو د هجران ويشتل د اشنا نه دي
داسې معلوميږي غماز خوار دے ورسره

ولې به ئې صفت د يار او د يارۍ نه کړي
په ياد کښې ئې چې نوم **عبدالجبار** دے ورسره

غزل

تصویر د تصور د خیال لیدو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

رایادې مې شوې شونډې شیرینې د نبات
دردونه مې د زړه یاره شو ډېر زیات
ریبار که درلېږمه نو د گیلو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

بې غمه یاره ته کوي ښکلې موجونه
دردونه زما زړه ژړا کړي فريادونه
زخمونه مې زړه ستا لیدو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک یار لري خوش رنگ
متاع لري هر رنگ چې وي مټین په ناموس ننگ
گلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

غزل

لکه سپرلي کښې چې گلونه خوند کړه
داسې زړه کي کښې مې داغونه خوند کړه

طبيبه ته پرې مرهم مۀ لگوه
د زړۀ سېزلي پرهرونه خوند کړه

چې سترگې ئې ډکې د نشو مدام
د هغې ښکلې محفلونه خوند کړه

د زړۀ پۀ کور کښې چې ما سهل مېلمه کړه
د مېلمه ښکلي مدارونه خوند کړه

غزل

نور دې پرې څه لږ زړونه ویشتلې دي
چې گورې مې په مړاؤ مړاؤ سترگو ته

در به ئې په رضا کړم ژوبلوې مې زړه
زړه مې کړه ورپورې مړاؤ سترگو ته

جنگ چې وي د سترگو پکښې زړه لږي
زه به ئې حواله کړم مړاؤ سترگو ته

شي به د سهل پرې اخري سلگۍ
که اوکړې اشاره دې مړاؤ سترگو ته

غزل

په مینه ما چې به کرل هغه گلونه څه شول
جانانه تا چې به کول هغه لوظونه څه شول

ننگ و ناموس ته دې دلبره زما ونه کتل
تهمت په ما چې لگېدو هغه داغونه څه شول

پکار دې سخته کښې پردي او خپل راغلي نه وو
دا مدام ما چې دې ژړل هغه غمونه څه شول

زه د تویی عبدالجبار تانه تپوس کوومه
په تندي تا راته نیول هغه لاسونه څه شول

غزل

دوبۍ ته مزدورۍ له هر ناچار راغلي دے
د همزولو د سيالۍ نه هم مالدار راغلي دے

سمه وي دې ځان لاره د حسرت جولي په لاس
محنت کش که هنر مند ورته معمار راغلي دے

ده هر چاته معلومه د دوبۍ سخته گرمي
ډېر تنگ ئې د گرمۍ نه مزدور کار راغلي دے

دا خلق پرې غورېزي چې راوړے ئې دے دولت
څوک ترې څه خبر دي که قرضدار راغلي دے

ووي برخوردار راته ورله لاس ورکول غواړي
په وزت يو ځلمے د کلي انبار راغلي دے

ماوې اوبه ئې کړې الله خو منډه ترله به سهل اوکړي
شهاب په حسرتونو که د مور پلار راغلي دے

غزل

چې نه متاع دې پکښې شته او نه تاوان رقيبہ
بيلوې ځله مې ظالمه ته جانان رقيبہ

يار ته هوا کښې محلونه او باغونه بنائي
ولې شوده په گټو وولې ته اسمان رقيبہ

ته د تهمت په غونډو ما په عامو خاصو وولې
ډېر دھوکه باز راته ښکاره شوې بې ايمان رقيبہ

يار خو لاسونه د يارۍ چې راکړل ما سهل له
په مېرو سر شو اوس شلوه دې گربان رقيبہ

غزل

شیہ کنبی چرتہ تلے وی غلا باندی
چا سرہ مشغول وی مشغولا باندی

تہ می خیلولی خہ چہ می ترک کرل
ودی کرو آغاز نن پہ جفا باندی

ما وی خان بہ خاوری تا بہ کرم گلشن
د مینی باغ بہ جوہ کرم پہ وفا باندی

زرہ می زرہ تسلیم کرے وے چہ لری بہ خہ وفا
وائی رولمہ بیا پہ بی وفا باندی

خیل حسن پرست زرہ تہ حبران سہل
اوپے تری تا زرہ دے پہ رضا باندی

غزل

ولور پرې اخلي خوشحاليږي پرې ښکلي جوړوي
د مکتب دپاره ورته وسوسي جوړوي

د زلفو خیال ئې د چا په زړه چې نه شي
جونې پردې له ښکلي برقعې جوړوي

دغه سبق د نبي پاک ص یو فرمان راکوي
عرب ملکونه ورله سکولونه مدرسې جوړوي

د خونړي نظام په حق کښې نه یم
که د ایمان نیمې حصې له فتني جوړوي

ترې مې قربان شه په ناموس ئې ارمانونه واړه
بې وسي خپله مې گویانه حوصلې جوړوي

کوم دستور د رقابت د اندېښنو د سېهل
کوم دانشور به پرې ردیف او قافیې جوړوي

غزل

په اتفاق باندې ملگرو هر کار سر ته رسي
که ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

راځئ يو موټي يو اواز شئ دا نفاق ختم کړئ
د خود غرضو واک دارانو هغه واک ختم کړئ
ورسره گورو به خبره که ډغر ته رسي
که ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

چې اتفاق زمونږه وي وروڼو کامياب به يو تل
که د نفاق په لاره درومو خراب تراب به يو تل
د بې اتفاقي ټولې خبرې گورمې شر ته رسي
که ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

زه **عبدالجبار** هريو ورکر ته نصيحت کوومه
د پاکې مينې ورورولۍ ورته منت کوومه
مينه نیشنل سره لرمه غږ مې غر ته رسي
که ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

غزل

گيلې مې درنه کيږي ستا شکوې مې اورېدلي دي
ته يواځې نه ئې کچه وعدې چې د هر ښکلي دي

د گلونو جولى ډکه که سترگو سترگو کښې مسکه شوې
د فريب داسې حربي د عشق په باب کښې مې لوستلي دي

لا تر اوسه پوهه نه شوم حقيقت که افسانه ده
د حسرت په ميزانه کښې داسې ډېرې ما تللي دي

پلوشې د خپل جمال خورې ورې کړي په محفل
زړونه وار خطا کړي اندېښنې ئې ما ليدلي دي

سازوي غنچې د گلو که رانکي په زمکه کښې
وايمه په جار ما سهل ترې لاس وينځلي دے

غزل

چرته چې د يار سره د يار خبرې جوړې شي
هله د رقيب او د اغيار خبرې جوړې شي

دوه مټين چې يو ځائ شي وعدې د تلو راتلو او کړي
لارې بيا ساتي د انتظار خبرې جوړې شي

دوه مټين چې کله مرور د يو او بله شي
بيا پکښې د صلحې د رېبار خبرې جوړې شي

يو بل ته حالونه د خپل زړه او د کور ووايي
تل د دوو کم عقلو چې په لار خبرې جوړې شي

زړه د سود پرستو هله ولري بيا ځي راځي
کوم ځائ چې د نفعې او روزگار خبرې جوړې شي

نه جار اوځي سر لکه پتنگ د اور په سر نيسي
چا سره د سهل چې په جار خبرې جوړې شي

غزل

تور باڼه ئې ښکلي زړونه په ځنبل ټولوي
لکه څوک چې در نایاب په ډېر چل ټولوي

ډېر اُمېدونه مې ترلي اشنا تاسره وو
دا گل شیندلې په رقیب چې دې یو بل ټولوي

که رابرسېره په حالاتو د زړه صدف نه مې شوې
وخت به د مخ نه مې د اوښکو لعلونه تل ټولوي

د بې رځۍ گیلې به څنگه د پردو نه اوکړم
نن ما سهل نه چې خپلوی لرونه خپل ټولوي

غزل

تصویر د تصور د خیال لیدو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

را یادي مې شوې سرې شونډې شیرینې د نبات
دردونه مې زړه یاره ډېر شو زیات
درلېږم که رېبار نو د گیلو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

بې غمه یاره ته کوي ښکلي موجونه
دردونه زما زړه ژړا کړي فریادونه
دردونه مې د زړه تېزو چپو سره راځي
یادونه دې خواږه تېزو چپو سره راځي

وايي **عبدالجبار** چې څوک یار لري خوش رنگ
متاع لري هر رنگ که وي مټین په ناموس ننگ
گلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
یادونه دې خواږه د اسوېلو سره راځي

غزل

اختر راغی وعده ستا به وفا کيږي کله
توره شپه د بېلتانه به رڼا کيږي کله

سجدي زمونږ د الله په در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا په حق به زمونږ دعا قبلېږي کله

د شهيد شونډې چې د فخر نه مسکۍ وې ماته
خوب کښې ماته يو وارې په خدا کيږي کله

د تن وينې وينې دې گرانۍ وروڼو زمونږ اوچې کړې
د کرونا په حق به زمونږ دعا قبلېږي کله

چې بې گناه ئې محافظ تافيه سترۍ کړلو
که کوم دستور په عدالت به سزا کيږي کله

د زړه داغونه به د سهل هم پولۍ پولۍ شي
د رب دپاره به اشنا زړه دې نرميږي کله

غزل

خوږه مې دا پښتو ده مورنۍ ژبه
د وخت د سلیمان ځ ده پخوانۍ ژبه

پت لري ښېگړه او بې مثله توريالی
اغیار دې کړي ثابته اړینۍ ژبه

ټکي د اغیار پکښې پېوست نه کړي
ښکلې خپله وائي افغانۍ ژبه

زه سهل ادب له پرې لیکل کووم
د شعر و شاعرۍ ده لرغونۍ ژبه

را په زړه مې شو د مرحوم سخي صېب سخاوت
دروغ نه دي واقعه ټوله مې ليدلې حقيقت

وړومبې سوال ئې د بخښنې د الله کړم
رب نصيب دې کړي د مرحوم شيخ مغفرت

يو سوالي ئې خوا له راغلو سوال دپاره
موجود خپله ورسره ووم هغه وخت

وې بزرگه څنگه ئې راغلې خبر ما کړه
رب راوسته زما خوا له کوم نوبت

عمر ستا د مزدورۍ نه دے ضعیف ئې
الله دې اوکړي په تا فضل د رحمت

فقير ووي صاحبه ستا خبره قيمتي ده
په ځان کښې نه وينم د کار څه قوت

خو زړه مې غواړي چې لور کشره واده کړم
مشرې لونه مې واده کړي په شان او شوکت

د هغه ارمان چې يو نه سمه گور ته
ورله پکار دے د الله مساعدت

دوه ځامن مې د واده نه پس جدا شو
خبر نه ووم د هغوي د رزالت

په پټ لاس شېخ فقير له روپۍ ورکړې
وي بيا راشه که څه پاتې وي ضرورت

ضعيف واخستې روپۍ شو په ژړا
غريب دواړه لاسه خدائے ته کړل اوچت

د ماضي مالداره ووم خدايه نن سوالې يم
بخښنه غواړم رټل سوالې به مې وه عادت

د ماضي امير فقير دې کړم غني خدايه
د صېب په لاس دې پوره کړو زما غايت

شيخ صاحب ورته حيران حيران کاته کړل
مطمئن ډېر شو په خپل مصلحت

واړه کارونه خدايه ستا د حکمت دي
د ماضي مالدار دې کړو په نحوست

شيخ صاحب د خپلې وعدې لاج پوره کړو
دستي ادا ئې کړو د نور سامان قيمت

وې په خوشحالي دې زر خپله لور واده کړه
امېد ساته تل د الله د کرم رحمت

بنکله هستۍ په دنيا شته دے **عبدالجبار**
الله قبول دې کړي د مرحوم صېب دا عنايت

خواره ترې لارل د یاری چې ترابڼه پاتې شول
خوږه جانانه د یاری مې څه خواره پاتې شول

ته د دھوکو په دام راگېر شوې د غماز د لاسه
د ټکۍ دامونه ئې په مړۍ درته پابڼه پاتې شول

شومه حېران چې مخ دې واړوه د یاری نه زما
ډېر مې سوالونه د زاری تاته باڼه پاتې شول

زه **عبدالجبار** به مشغولا ورسره تل کومه
که څه مې یادونه د یاری ماته زاړه پاتې شول

غزل

رڼه په مونږه هغه ښکلې دوران بيا راولې
د خوږو زړونو پرهارونو درمان بيا راولې

د پټو زړونو حال ښکاره وي رڼه تاته زمونږ
رڼه قبوله مې دعا کړې محبان بيا راولې

مياشت شروع کيږي د رمضان او بيا د اختر خوشحالي
رڼه اختر له زمونږ برخورداران بيا راولې

کله خدا شي د انسان چې ضمير وي خفه
رڼه خفگان راځي بيل دوستان بيا راولې

زه د نږوي فضل الرحيم دعا کړم غني خدايه
رڼه بنديوان د هندوستان بيا راولې

ډېر مې يادېږي وروره ستا ښکلې جمال
عرصه اوشوه ملاقات ونه شو په دوېم کال

همېشه کوم سوالونه پروردگار نه
چې کله شي به غمزده زړه مې خوشحال

د هغه ورځ به د اختر مې وي ورور جانه
چې نصيب مې دوباره شي ستا وصال

يو غم خپل دوېم ستاسو راسره شو
خور شوم په ما هم د غم جال

په دې نن سبا منتظر ژوند مې تېرېږي
د راتلو دې کوم سوالونه د ذوالجلال

نجومې زر کره فالونه راله گوره
چې به څه رنگه راخيژي زما فال

تر کومې به بندي وي زما وروڼه
صحيح راته وئېله هم نه شي ته حال

زباني خرچه اورمه تل په غوږو
د جوارۍ غوندې بازي ده اخلي نال

نن يوه خبره اوشي او سبا بله
بېرونه ملکونه واوبلا کړي پرتگال

اثر هيڅ ونه شي په هيڅ چا هم
مظلومان دې راگېر شوي په بد حال

بې درده د دردمند نه خبر نه دي
چې مظلوم شو بې گناه ورور پائمال

د ارمني دنيا نه زه وروره مجبور یم
د لفظونو مې کړل ځکه ارسال

ډېر لفظونه مې په زړه کښې موجزن دي
ښه به دا وي چې ئې نه کړم زه فعال

زه د نيوي فضل رحيم وايمه غني خدايه
زر کړې واپس جنگي قېديان کومه سوال

غزل

بنکلیه تا که په مسکي نظر کتلې نه وې
ما به زړه په یو نظر باندې بائیللې نه وې

که ماته پته وې چې دا تکلیف به ماته رسي
ستاسو د چم په لار به زه هډو راغلې نه وې

که د خوبانو دیدنونه په اسانه کېدل
پتنگ به ځان په سرو لمبو باندې سپړلې نه وې

که تعصب نه وې د مینې تسلسل قائم وې
بیا به منصور د دار په سر باندې ختلې نه وې

زه که مېن نه وې د خپل کلي په ښکلو باندې
ما به د خپل کلي په لارو کښې ژړلې نه وې

که مینه نه وه محبت نه وه دا خیال به نه وه
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلې نه وې

غزل

اور د بېلتون زړه ته بلېږي ستا پرې څه
که په خپل سوي نه پوهېږي ستا پرې څه

د غم لمبې د ککړۍ نه دې تل تر تله اوځي
مټن زړه پرې نه درديږي ستا پرې څه

يو مو الله يو مو رسول په صادقي ملگرو
په حق وټلو مو ژبه نه چليږي ستا پرې څه

چې تصور ئې د شاعر په مقصد نه شي
که په وزن سجع نه برابريږي ستا پرې څه

په عذابونو کښې غټ عذاب بې اتفاقي وينمه
بې اتفاقي مو ورځ تر ورځ زياتيږي ستا پرې څه

داغونه د ستم پراته پرې د ماضي
نور نوي پرې جوړېږي ستا پرې څه

يو ښکلی خوځه کړې د بې شمېرو د مسکن مې زړه
په زړه مې ټول ښکلي ځانيزي ستا پرې ځه

خپل حسن پرست زړه ته زه هم فکر وړم
د د هر ښکلي زارېزي ستا پرې ځه

يار او رقيب چې راشي بله کړي لمبه د اور
د ډېره تاوه بيا ورته پرې ستا پرې ځه

ووي د ټوپۍ اشرف په زړه جوړ کړه غزل
ما وي زړه زما که نن دردېزي ستا پرې ځه

د حسن جواړۍ کښې خالونه **عبدالجبار** وولي
په داؤ بېللو نه خفه کيږي ستا پرې ځه

غزل

په سخته دې پکار چې يو يار نه راځي
په راحت دې شه کنار چې اغيار نه راځي

تل به زما ناسته د نمر مخو د محفل نه وه
څه اوکړم کم بخت زړه له قرار نه راځي

که وايمه ښامار دے ټک به درله درکړي
يقين دې په وېنا مې په صد بار نه راځي

ما **عبدالجبار** فضول خوشې يارۍ اوکړې
نن مړوپمه لاسونه خو تېر وار نه راځي

غزل

ورک دې پرې د مینې ټول خوندونه کړل
فاش چې دې رقیب ته مې رازونه کړل

لوټ شومه اعتبار کښې او چانه گيله او کړم
تا چې د غماز په سر ماسره جنگونه کړل

ما وې سر به صدقه کړمه ستا په یارانه کښې
تا خو راته جوړ ډېر فسادونه کړل

مینه مې خپرازه وه تباہ کړه یار ناترسه
سهل په تباہۍ ئې خود ویرونه کړل

غزل

هر ځای د ممنوع درته تختۍ اولگېدې
مه کړه اورتيک پابندی اولگېدې

شوه جرمانه لس زره هغه هم درهمونو کښې
قېنچۍ نه که شوې بېچ په کتاري اولگېدې

څه مې لوفر بولي او څوک وائي جوارگر دي
دهبې مې په لمن د بدنمې اولگېدې

څه دې وه متاع پکښې **سهل** تنها پاتې شوې
نن ټولې دې يارۍ په کپړۍ اولگېدې

غزل

دور نن د پمپ هاوس دے د سیند غاړه ویرانه
شوق سره حلمي نهر ته لامبلو له راځي

جوړه جوړه یاران وینم ، خوا کښې رقیبان وینم
کم بخته غمازیان ئې جنگولو له راځي

نادانان پرې نه پوهېږي ، هوښیارانو ته ئې علم
څه پکښې کم ظرفه زړه لوتلو له راځي

د وفا طلبکارانو ځان ترې کناره کړئ
څه پکښې بې فېضه زړه ویشتلو له راځي

د حُسن جواړي ده درانه درانه داونه اړدي
سهل پکښې کم بخت داؤ بائبللو له راځي

غزل

کوم دے پئے یارو کنبی یو نپکنام اوکتو
نوم چے دے زما پکنبی بدنم اوکتو

د یاری پئے هر یو باب پانپ پانپ مے دفتر
تش نوم مے د وفا برائے نام اوکتو

خله حآن له سر خوبے نه لري وفا
بے وفا مے پئے دے باب هر گلفام اوکتو

بنه مہ کوہ بد نشته خه بنکلے متل دے دا
دا متل صحیح **سہل** پئے هر گام اوکتو

غزل

څه مې ترې نه ويستي دي رفو مې هغه دم کړل
واړه مې د يو ستنې په سُم کړل

پوهه په سرور د بې خودۍ نه شو
شېخ ځکه مېخوار ټول په قسم کړل

د سيالۍ جذبې ئې دومره شوخي پېدا کړه
په سوچ اخته ئې د ادب ښکلي عالم کړل

دا بې وسه تمنا به زه **سهل** کړم د پښو لاندې
ما **توراج** خو تل په يو وېنا نعم کړل

غزل

راشئ اوگورئ ملگرو حال زما
خوردنوش نه مقرر شو فال زما

په سهاره د ډانگورۍ مې دے رفتن
تېز گام شو اغستل محال زما

په هر حال شکر گزار یم د الله نه
غفور ، رحیم ، کریم دے ذوالجلال زما

ښه پوهه زه سهل عبدالجبار شوم
متاع نه لري فضول اشغال زما

غزل

لکه مجنون چې به ژړا ځان د لېلې کوڅه کښې
رېباره زه هغسې ژاړم د اشنا کوڅه کښې

کچکول مې غاړه کښې دے ځمه د اشنا کلي ته
خبر د وصال به ترې غواړم خامخا کوڅه کښې

خبر دے که نن بې وفا یار په کانو اوویشتمه
زه به ئې په مینه مینه اوژاړمه بیا کوڅه کښې

رقيبہ مۀ کوه پېغور د یار کوڅه کښې ژاړم
پېغور به وے که مې ژړل د بل چا کوڅه کښې

ما د اشنا دیدن کاوو مطلب م هیش نه وه نور
رقيب چې راغے اودرېدمه وارخطا کوڅه کښې

عبدالجبار جوړې مجنون شوې معلومېږي داسې
چې د وفا اواز کوې د بې وفا کوڅه کښې

غزل

زہ مے پے دام د اور بل خله نیسے
ماتہ رسی د اجل خله نیسے

د محبت غنچہ دے مالہ راکرہ
اشنا زاغونو تہ گل خله نیسے

زہ چے راغلی یمہ ستا دیدن لہ
نورانی مخ تہ منگل خله نیسے

کبر کوی زوال زر بہ مومے
لمبو تہ شال د بخمل خله نیسے

پہ تا مئین گنہگار خو نہ یم
پہ سرو لمبو مے گوگل خله نیسے

ماتہ	د	شعر	لاری	بنی	معلومی
نوی	کوخی	د	غزل	خلہ	نیسی

سہل	د	شعر	شیارسم	پاس	کرمے
ورته	پرچہ	د	اول	خلہ	نیسی

رباعي

مور او پلار چې کړې په غم کښې مبتلا
خدايه مه کړې نالاتق اولاد د چا

د پخوانو اولاد زار د شرافته
والدين به ئې ساتل ښکلي رضا

بې يقينه اوسنه اولاد ثابت دے
اغسته نه شي د مور او پلار دعا

نافرمانه اوسنه اولاد اکثر وينم
اوچتوي د والدینو نه حيا

بې هنره که انږها پخواني وو
په کردار د اوسنو نه وو بالا

په زور زېر ورپسې ما سهل کړل کتب
کړه عيان مې د حقيقت د هغه وېنا

غزل

يو مو الله يو مو رسول يو مو كتاب
پوهه په دې دې شي هر هوښيار جناب

په رنگ د خپلو وينو خپرازه کړي آيات ښکلي
په بهار د ملغلو سپوا ئې کړې په شتاب

د ذوق هره نغمه ئې د سپرلي غوندې ښکلا کړه
د گل سره ئې کړي وصل په مثل د مهتاب

په ادب به ئې وي شيندلي د گلونو جولى ډکې
محرومه ترې نه زه ووم اورېدو ته ئې يم بې تاب

سرپرست ئې دې تېر شوي دانشور د زمانې
دفن ئې شو اشعار يا په پردو کښې د سحاب

همت ئې د ځوانانو صد افسوس په تن اسانو
تېرېږي ژوند ئې د خانانو د مزدور خيال لري بې حساب

تصور د هر شاعر د خپله خياله وي **عبدالجبار**
که ستا خيالونه شي د چا د پښو تُراب

بعدالعشاء فارغُ النماز

16/10/2023

غزل

دوه لېبانه دې خواږه پاسته د قند دي
دوه خدښې دې رومان د ثمرقند دي

گلونه د اورخاري رانه ئې غوښتي دي په مينه
په مسکا مسکا ئې غوښتي دل پسند دي

د گلاب په غوڅو څوکو بلبلان هسې چغېږي
په غون غون ترې بوراگان واړه سربلند دي

د گلونو جولى ډکه که سترگو سترگو کښې مسکه شي
زړونه وارخطا کړې کشش ئې هنر مند دي

په کليمه د الا الله مسلمان يو دے په صدا
زنګي او ايوبې دواړه تېر شوي جرات مند دي

د اُمېد رڼا ئې ويني په قدرت د پاک سبحان
د لا تقنطو صدا کښې مجاهد ډېر دلېر مند دي

د ژوندون په کشاکش کښې د توحید رڼايي غواړي
په سر تړلي ئې کفنونه کس کړي کمربند دي

د اسرائیل په جارحیت مومن ولې دے خاموشه
امریکه ده په ظاهره او مغرب هم شریسند دي

طریقي د پیغمبر غواړو جهاد له مو ملا ماته
ابتهم بم لرو ملگرو عرب هم دولت مند دي

د مودي مرسته په ډاډه اسرائیل سره په ډاډه
مجاهد سرفراز کړې پاک وهابه ستا د فضل ارزومند دي

دعا غواړي مسلمین اللهم النصرنا المجاهدين
بريالي کړي فلسطين بد حاله حاجت مند دي

حماس خه تنها نه دے حسب الله پرې غوټه کيږي
خو د الوتکو د حملو نه بې بسه او بې بند دي

خومره شوخ دي **عبدالجبار** د ژوند دا بهارونه
چپي ظالمي د خزان دې نن په ژوند دي

"لوئې اختر"

څه به کاندېمه په داسې لوئې اختر
وینم کور کښې په ماتم هر یو بشر

مسرور خلق خوشحالي د لوئې اختر کړي
زما کور کښې لوئې واړه په چغو سر

سوي زړه مې کړو ماتم لا د ملگرې
دپاسه راغلو د ورور غم مې لکه غر

متې مې پرې ملا مې ماته په مرحوم ورور شوه
په ورونو شپږو کښې بالا وو معتبر

تل به ئې غم لکه د نم په سترگو زه ورووم
هر وخت به ئې یادومه په دعا شام و سحر

جنت الفردوس او مغفرت ئې د الله نه زه سهل غواړم
په حکم لایزل ئې د دنیا اوکړو سفر

نظم ”لاهور ښار“

ښکله به نه وي د لاهور په مثل ښار يو
حسين په زنده دلو دے شاندار يو

درنې هستۍ د لاهور زمکه کښې دفن دي
پکښې معروف دے د داتا گنج دربار يو

عدل جهانگير په تاريخ کښې رڼايي کړه
په ټنگ حاضر شوم په جرس د خمار يو

پېښور په خپل حائے دے پر رونقه
د خود کښو نه ئې بچ نه دے بازار يو

کراچۍ که د رڼاگانو ښار يادېږي
وينئ د کلنگ پکښې همېش ناتار يو

دا درې ښاره معروف دي په خپل حسن
پښتونخوا کښې پېښور دے مزېدار يو

د خيال پتلی مې کړه بدله ځم لاهور ته
پکښې ياديرې د مغلو باغ شاليمار يو

باغ جناح هم متصل دے د مال روډه سره
شاهي مسجد لري فن د زوړ ادوار يو

شاهي قلعه او مقبره جهانگير د مغلو نخښې
په پرکا وينئ شيش محل حسن دار يو

د قائبدينو غونډه پرې شوې په نظريه پاکستان
اوچت ښکاريرې پکښې هغه ښکلې يادگار يو

انار کلی بازار معروف دے معروف تر نه
نوم ژوندے لري د مينې په اعتبار يو

لا انتها ارزان طعامونه د فت پات
گزران ښه پکښې کوے شي ناچار يو

شهنشاه عالم وه تعمیر کړم یاد په شالمي
نوم ژوند لري د شهنشاه هوښیار یو

د رېنجر زمکه شاره وه بنجره
پکښې جوړ دے د ملت ښکلے مطار یو

هغه کیږي چې څه رب ته وي منظوره
بې د امر د الله نه کیږي کار یو

سرتو به ئې نه کړي که هر څومره د هوکه مار وي
چا لیدلے دے کامران د هوکه مار یو

اجر ډېر ورته ملاو شي په بدل کښې
که پوښتنې له څوک ورشي د بیمار یو

درې مې وروڼه مقیم دي په لاهور کښې
الله دې شفاعت وکړي مشر ورور مې دے بیمار یو

که د بنادی وېنا په عزت ورته اوکاندي
رابه نشي بهانه به جوړه کړي په تلوار يو

منتظر مې د راتلو ورځې په ګوتو شمار که
ما **سهل** هم تنګوي دا انتظار يو

وائي لا تر اوسه **عبدالجبار** رانغې چې دا ولې
خبر خو نه دي چې نوکري بڼه نه وي د پلار يو

چار بېدتي

چارپتہ

راغلے وی دعا لہ کۂ بلی مدعا لہ
چپ پتہی دی چیلې کرې جماعت نہ اے مختورہ
خوک ئی د الله چورہ

خوک ئی د الله غلہ شہ پۂ تن دی لمبہ بلہ
راغلے وی فاتحې لہ او دی کرلہ بی ایمانی
لوئی غل ئی لاثانی

لوئی غل ئی بی حسابہ خانہ دی شہ خرابہ
لږہ یرہ اوکرہ د دوزخ د هغې اورہ
خوک ئی د الله چورہ

غلا کۂ ستا عادت دے دا دی بد علت دے
صابر پۂ خیل نصیب شہ وی رزق اسمانی
لوئی غل ئی لاثانی

توبه گار شه مسلمانۀ ښکلې مياشت ده د رمضانۀ
عيان اسير او مزدور ته مې چارې پته شوه في الفورۀ
څوک ئې د الله چوره

د مرحوم به غواړو مغفرت اوس په دا ساعت
مرگۍ شته د مې فريد جانۀ اخربه شو فاني
لوئې غل ئې لا ثاني

د ذرې حساب به کيږي په محشر به تپوس کيږي
شاگر اوسۀ عبدالجبارۀ که الله درکوي سپوره
څوک ئې د الله چوره

چارېسته

بېړۍ وه د کهبل

بېړۍ وه د کهبل شوه ډوبه په درياب

ژاړي ټول عالم ورپسې کوي ارمان

هغه ورځ وه د طوفان

بېړۍ وه پورې غاړه وه خلقو ته اولاره

خبر د ځانه نه وه ورته ولاړ وه عزرائيل

بېړۍ وه د کهبل

بېړۍ ئې بوتله په بره د دوی وه مقرره

چرې ته ئې نژدې کړه په شتاب

شوه ډوبه په درياب

چرې ته ئې کړه وړاندې ټول ډوب شول لاندې

ناڅاپه يکدم شور شو چم په چم

ورپسې ژاړي ټول عالم

شپږ نیمې شلې تنه مړه ډېر دي ژوندي کم
ساتېدونکې پاک الله دے د گندف بچ شو زرین خان
د هغه ورځ وه د طوفان

جمروز شاه وه بڼکلې ځوان صفت ئې په جهان
سرے سخاوتي وه د کیا کلي بې حساب
شوه ډوبه په دریاب

دا میاشت د پشکال سهل وائي دا في الحال
تاریخ کښې خطا کېږم دغه ورځ وه د منگل
بېړۍ وه د کهبل

چاربته

سنتړ کښې د ریکروټ ژوند څرنگه تېرېږي
ملگرو نن راحی چي په دې حال مو خبردار کړم
کارونه درته شمار کړم

بهرتي چي شي کوم ځوان په موج کښې وي روان
چي څه نن مې اومونتو د خپل طبعي روزگار
چي شم به رسالدار

شم زربه په عزت تېرېدنه راکړو قدرت
د رائبور چي رانه جوړ شي بيا زما د څه کمه دے
خوړلے ئې سمه دے

د رائبور پرېږده په قلاړه چي کلرک بهرتي شي ياره
په زړه کښې ئې دا خيال وي چي تعليم مې دے اوچت
تل اوسم په عزت

تل اوسم په شادان کورس نه وي دومره گران
کارونه دفتري خو ازده کړي ما پخوا دي
پس تلل صرف زما دي

بس صرف رسېدل دي کرسی کښې کښېناستل دي
که خبر وي زربه شمه مالک گوته د دفتر
روان وي ناخبر

روان وي نابله آخر لاړ شي تر حده
راشن کښې مېلاوېږي کله کله ورته فروټ
سنتېر کښې د ریکروټ

راشن څه هریو څیز ورکېږي په تمیز
خو ورځې ارام وي بیا د تېرېنګ ځای له ورشي
خبر نه وي خبر شي

خبر نه وي چې راشي سنتېر ورته بلا شي
وي نو نه پوهیږي چې څما کوم پلاټون دے
او یا څه دلته قانون دے

يا څه دي څه به کيږي هر څه بهو ورته بنکاريزي
د تېرېننگ زندگي ئې شروع کامران ضرور شي
سنتېر ورته تنور شي

سنتېر شي ورته اور څه به واييمه زه نور
دومره نه اوزگاريزي چې چا سره اوکړي خبرې
په زړه دننه چغې

د پرېډ نه اضافي بوټ پالش ئې وي دستي
اوشي پرې سيتهې چې له آوټ له شئ تيار
انسپکشن له د صوبدار

راغله صوبدار د ځېر د عبدالجبار د ځېر
هره شپه چې څښي د چرسو سيگرېټ
سنتېر کښې د ريکروټ

چارېته

د پېړۍ عمر مې تېريزې باوقاره
خو مرضونه مې بې سيار شي
يار خبر کړه د احواله مې ريباره
يو ورځ به په ما خاورې انبار شي

د هجر شپې مې زحمتونه وائي
او تورې شپې ما بنامونه وائي
جنازه اوځي به مې تر مينۍ لاره
چشم خاص به اشکبار شي
يار خبر کړه د احواله مې ريباره
يوه ورځ به په ما خاورې انبار شي

تل ارمانونه د زوړ وخت کومه
د خلوص ډک د محبت کومه
د الله ډېر يم شکر هواره
په ما احسان د پروردگار شي
يار خبر کړه د احواله مې ريباره
يو ورځ به په ما خاورې انبار شي

چاته شکوې شکایتونه کولې نه شم
پردې خپلې فاش کولې نه شم
صبر دې لویه خزانه کړه عبدالجبار
الله ستا به پرده دار شي
يار خبر مې د احواله کړه رېبار
يوه ورځ به په ما خاورې انبار شي

چار بڼه

اعتبار	به	څه	او کړم	په	چا	باندي
ظلم	خو	ډېر	اوشو	په	ما	باندي
په	نه	څېره	ئې	تکرار	وکړو	
يار	په	يارۍ	کښې	داسې	کار	وکړو

زه	ئې	په	شان	د	لېونو	کړم
ډېر	ئې	مجبور	په	اسو بلو کړم		
اوبښکې	څخومه	په	ژړا	باندي		
ظلم	خو	ډېر	اوشو	په	ما	باندي

ماته	ښکاره	پکښې	تيارې	شوې		
نن	ئې	بدلې	ارادې	شوې		
په	ما	ئې	ټک	لکه	د	مار
يار	په	يارۍ	کښې	داسې	کار	وکړو

ختمه	چې	يار	ښکلي	ياري	کړه	
په	هر	ايعيار	ئې	خوشحالي	کړه	
ټکرې	خورمه	ورځې	رڼا	باندي		
ظلم	خو	ډېر	اوشو	په	ما	باندي

اسويلي ستړي مې د خلې لارل
 ښکلي ياران مې د دېرې لارل
 الله خبر چې چا راته ازار وکړو
 يار په يارۍ کښې داسې کار وکړو

دغم چاپو کښې شومه گېر
 په حال خبر شو د تور دېر
 ديوټي کوي ساحل صرا باندې
 ظلم خو دېر اوشو په ما باندې

خبر د حاله مې ياران شو
 گوته په خله واره حېران شو
 تلقين د صبر ئې بسيار وکړو
 يار په يارۍ کښې داسې کار وکړو

زما پرې دېر وه اعتماد
 د بونېر مسين مې شو رايا د
 دروغ ئې ووي سترگو رها باندې
 ظلم خو دېر اوشو په ما باندې

ما **عبدالجبار** ته ئې بهانې جوړې کړې
ورسره ئې نورې افسانې جوړې کړې
څه بې شانه ئې کردار وکړو
يار په يارۍ کښې داسې کار وکړو

نظم

په نامه د اجتماعيت ، انفراديت پکښې ځلېږي
وگورئ ملگرو خصوصيت پکښې ځلېږي
ادب لري معراج چې ليکوال وي باشعوره
دا مې تجزيه ده اخوت پکښې ځلېږي
چې ژوندۍ په ښکلو زړونو جذبه وي د ادب
بيا شان د ادب نه دے چې نفرت پکښې ځلېږي
د ذوق يوې نغمې مې د سپرلي غونډې آغاز کړو
د تېر شوي شاعرانو وضاحت پکښې ځلېږي
د زړه په وينو ايښي امانت او اخون ئې بنيادونه
احمدگل وې دا به گل شي رنگت پکښې ځلېږي
احمد دين طالب ئې مهمان د بوقو د ابراهيم خان
اوږده د کال ئې مېلمستيا وه موانست پکښې ځلېږي
د قدرت په گل رنگينو مئين ناصح عبدالمجيد وه
د آبياتو په نگينو نصيحت پکښې ځلېږي
د آبياتو ښکلو غنچو به ئې د حسن رڼايي کړه
د ټوپۍ جمشېد مصروف وه ندرت پکښې ځلېږي
خوب ژنې ارادې به وينولې د مېنۍ باران
دانشور وه رحيم شاه طالب موافقت پکښې ځلېږي

براسونه ارمانونه د مینې تائب اوږي په زړه
 د آبیاتو ئې وه خوندونه لطافت پکښې ځلېږي
 د تقویٰ په ښکلې سجده گل احمد مینوي فناه شو
 رب ئې نصیب هغه سجده کړه مغفرت پکښې ځلېږي
 اوچت معراج د شاعری د بزمي مې نه هېرېږي
 په بابت د افسانې ذهانت پکښې ځلېږي
 د جرس غوندې شور ناکه حیدرزمان به کړه چارېپته
 د سوزه ډکه به دردناکه هېبت پکښې ځلېږي
 اشعارو سره لوبې به د روان وې په وینه خواب
 په تړون ئې د چارېپتي وانست پکښې ځلېږي
 ژوند د ادب کښې لري نوم منصور دې الله اوبخښي
 زیبا ئې دي اشعار لطافت پکښې ځلېږي
 باسي وه د خدوخلو یادېدو په حاجي خېلو
 په محمد الله د غورغشتو غېر سکونت پکښې ځلېږي
 په سفر تلې د بل جهان د مینې ملک چېدر زمان
 هر نفس لره دې فان رحلت پکښې ځلېږي
 د چارېپتو وه ماهر د گندف مرحوم شاکر
 ډېر فصیح زبان وه معاشرت پکښې ځلېږي
 په ماضي به اوږدې شوم د رحم دین سالار چارېپتي
 لټون ورپسې اوکړئ صداقت پکښې ځلېږي

د چاربيتو ذهين استاذ اعوان سردار بهادر وه
 معروف ډېر وه په هېواد شهرت پکښې ځلېږي
 اشتياق خاکسار خطايي نه کړه ښه خبر دې د صيغې نه
 دستار لري په راس علميت پکښې ځلېږي
 د گندف اشرف علي مومن درس ورکوي ښه مطمئن
 مدرس او معلم دې صلاحيت پکښې ځلېږي
 د غمونو قرار ئې دې شبنم کړې خپلې اوښکې
 د کلابت عاجز معوم دې استقامت پکښې ځلېږي
 د بخشالي دې د مردان اوسېږي په اتمان
 قاسم دې نر ځوان محنت پکښې ځلېږي
 د قام قلم ډېر معتبر مانېروال جهان بهادر
 معززه هم زړور عزت پکښې ځلېږي
 لائق دې د ورورۍ يار بهادر د مانېرۍ
 چاربيتې ليکي د هوبنيارۍ وضاحت پکښې ځلېږي
 اشعار لري لکه گوهر مانېروال تصور
 عظيم دې دانشور لياقت پکښې ځلېږي
 صفا د زړه لري زجاج هم نرم مزاج
 اشعار وائي تل معراج ملائمت پکښې ځلېږي
 وه مينه کښې ئې لذت د شېر شاه روغاني په محبت
 رب دې نصيب کړي مغفرت عاقبت پکښې ځلېږي

په کلي نیمه تکره بڼه ده نظامه د پردېس نه
 نه د هجر اندېښنې شي او نه زحمت پکښې ځلېږي
 سهېل اوسي که متکنيو کښې خو دے مې د زړه په دريچو کښې
 ليدے خو نه شي په مودو کښې رفاقت پکښې ځلېږي
 عبدالله مولوي هم کنډېوال دے ډېر ښکلے وال دے
 معلم ډېر د کمال دے خدمت پکښې ځلېږي
 بسمل سبزعلي خان او د پابڼې حېدر زمان
 رب لري دي دوى په امان ثقافت پکښې ځلېږي
 ته تلو تلو ښکلي سپرلي نغارې کړي د گرمۍ
 د موسم په تغير کښې د الله حکمت پکښې ځلېږي
 د حسرت يوه غنچه د سهل شوه د خاورو لاندې
 چاپېره خاموشي ده حسرت پکښې ځلېږي
 شاعران ډېر شته عبدالجبار په ډېرو انبار ده خاوره
 ليکلے ئې نه شي نمبر واره د مخ قوت پکښې ځلېږي
 تمنا لري طوفان چې کتاب دې زمونږ خور شي
 ښکلې ارزو د ميربشر ده منفعت پکښې ځلېږي
 حال د لېونتوب د گل محمد جانان ته مه وايئ
 في الحال د سړيتوب د سر ذوقيت پکښې ځلېږي
 گاونډي مې نه دے هېر کم عمره دے زېږ
 اشعار وائي دلېر جرات پکښې ځلېږي

غنچې ښکلې د گلو د بابر جدون په لاس
 دي ئې چاله شوکولي نکهت پکښې ځليږي
 کړي د گلو غنچې جوړې شعر پرې مزین کړي
 ذهانت د عيسی خان دے ذهانت پکښې ځليږي
 مراوے شوق د شاعرۍ په سبب د مجبورۍ
 د گندف جمشېد خياط دے مصروفيت پکښې ځليږي
 چې څه اوليکم د زړه نه ناياب ته ئې تخفه کړم
 وخت قيمتي ماله ډېر راکړي ښه خصلت پکښې ځليږي
 د گندف شاعر رېحان خوي لري عجب فنان
 رب لري دې په امان شرافت پکښې ځليږي
 طاهره واخله دُر ښه په لاس نغمه په ترنم کړه
 زړگے مې خوش خرم کړه برييت پکښې ځليږي
 د ادب ښکلے گلفام نیاز امين د کټگرام
 لائق د احترام خوږلت پکښې ځليږي
 دا څوک راځي په لاره باده روشه په قلاړه
 فضل قيوم دے په تلواره مشئت پکښې ځليږي
 چې خبر نه دے د قاعدې د واحد د تشيې
 جاهل ځله تنقيد کاندې جهالت پکښې ځليږي
 قائم دائم الله دے ذي روح کله دائم
 دائم دې فکر اوکړي وحدانيت پکښې ځليږي

لري د ادب غنچې غوټۍ تاج بهادر تاج د ذروبي
 په کردار د عقلمندۍ قدامت پکښې ځليږي
 د مرغز مراد او پذير تقرير ئې وي په نظير
 په اظهار ئې وي جاگير مماثلت پکښې ځليږي
 سپين ريشه مير قادر شاه بهي درد که نادر شاه
 خبر پرې ربحان شاه ډير وخت پکښې ځليږي
 تپوس ئې نه کوي جانان د مشفق مير اعظم خان
 رښتيا وایم په ايمان فرقت پکښې ځليږي
 شېر او مسين ورک شول تر مطلبه ئې وه ياري
 آصف دې الله تل لري مروت پکښې ځليږي
 پنده خبلې مې دے ملگرے ليکوال هم دے ښکلے
 که مدعو کومه ئې ادب ته معذرت پکښې ځليږي
 د خلوص ليندې په لاس د ادب غشي په گروت
 غونډه دا د قام قلم سپين نيت پکښې ځليږي
 که د هر حائے شاعران دي ټول فصيح زبان دي
 صوابۍ او که مردان دے موزونيت پکښې ځليږي
 مړاوي هوسونه مې تازه شي چې اورمه طوراج
 هر شعر ئې ډک د کمال وي مسرت پکښې ځليږي
 د آهدې کلي ابراهيم ډار ښک بخته ايماندار
 مدد کاندې د ناچار خدمت پکښې ځليږي

الله لري دې عمر دراز د اسماعيل خيل محمد نواز
 کوومه پرې زه ناز وکالت پکښې ځليږي
 دې هر چاته په گوته د فقير خطاب ملنگ اشعار
 شو خاورې خبر زمان خاورې مدت پکښې ځليږي
 د وطن په خړه خاوره شيدائي مزدور ياديږي
 شوه د عمر تقاضه ئې انقلابيت پکښې ځليږي
 ملگري ئې تعريف کاندي اورېدلې اسير مانه دے
 دومره ترې خبر يم صحافت پکښې ځليږي
 د پنج مڼه تر صوابۍ علي درومي په تعدی
 فائز په پابښۍ سياست پکښې ځليږي
 د مرحوم باران پسر زاهد زمان سحر
 اشعار لري گوهر صدارت پکښې ځليږي
 ارادې د پښتون د هرې ونې د احمد په زړه
 درمنډې افسانې د سوز کيفيت پکښې ځليږي
 ليفتينټ فضل الرحيم اشعار ئې وو نعيم
 اعلى ئې وه تعليم قابليت پکښې ځليږي
 د ټوپۍ عظيم الله وه د چارېتو ئې ښکلا
 بڅښنه غواړمه ئې د الله تعزيت پکښې ځليږي
 چارېتې ئې شته دے زنځيرۍ زرین مجبور د مينۍ
 په کردار د شاعرۍ فضيلت پکښې ځليږي

فضل احمد نه وه دلگير په زړوبۍ ئې وه جاگير
 د بې وفا ياره ظهير خلوت پکښې ځليږي
 د کلابت حضرت جمال اشعار ئې وو ډېر د کمال
 هر ذي روح لره زوال اخرت پکښې ځليږي
 معروف ډېر وه بختور د اسماعيله جوشي علي حيدر
 په سبب د يو پسر هجرت پکښې ځليږي
 محب الله وه د جهنډې څلې ئې جوړ په هدېرې
 وې چاربيتې د مزې نزاکت پکښې ځليږي
 اشعار ئې وو د ځيگر خون د مېنۍ شاعر اجون
 د هر چا به وه ممنون حقيقت پکښې ځليږي
 په گدون لري تربگنۍ نور محمد وه د چنۍ
 وې چاربيتې مړنۍ وجاهت پکښې ځليږي
 وينه وي غوټۍ د آياتو په چپه کښې
 د زېږې تصور ته پسخيږي د ترنم ذوقيت پکښې ځليږي
 رب لري دې په امان د کنډې خليل الرحمان
 د ليدو ئې لرم ارمان که ډېر وخت پکښې ځليږي
 کړه اخر له تخفه جوړه دنيا ميراته ده عبدالجباره
 منفي شان ددې دنيا د رحلت پکښې ځليږي

چارپتہ

”سوال جواب“

ٹیک	مے	د	زرو	مزیدار	دے
پہ	غوندہ	زنہ	مے	خالونہ	
اوس	مے	د	نوے	زوانی	وار
اردم	پہ	زلفو	کنبی	گلونہ	

ٹیک	مے	د	زرو	پہ	اوربل	کنبی	کنہ
شعلی	تری	خیڑی	پہ	هر	لور		
غمی	مے	اینبی	پہ	چارگل	کنبی	کنہ	
پہ	سپینہ	پوزہ	مے	کپل	سور		
ثانی	مے	نشتہ	پہ	کابل	کنبی	کنہ	
صفت	مے	کیڑی	لور	پہ	لور		
سپینہ	سینہ	مے	بالا	حصار	دے		
راخہ	کوه	پکنبی	سپلونہ				
ٹیک	مے	د	زرو	مزیدار	دے		
پہ	غوندہ	زنہ	مے	خالونہ			

سپینہ	سینہ	دې	لکه	تخت	صنمې
زۀ	پرې	کومه		عدالت	
ليچې	کره	راته	بالخت		صنمې
چې	پرې	اوده	شم	دا	ساعت
عمر	شو	تېر	راباندې	سخت	صنمې
راحت	مې	نۀ	وۀ	پۀ	قسمت
ورک	مې	په	تاپسې	قرار	دے
وايم	د	زرۀ	درته		حالونه
تيک	مې	د	زرو	مزېدار	دے
پۀ	غونډه	زنه		مې	خالونه

ورک	دې	پۀ	ما	پسې	ارام	شو	نن
اوس	مې	سر	کېده	پۀ		مړوند	
شيرين	بدن	مې	در	انعام	شو	نن	
بشر	مې	تا	کرلو		خرگند		
خبر	مې	کور	او	کلے	قام	شو	نن
ياري	کوي	دغسې				خوند	
ستا	محبت	کنبی	مې	روزگار		دے	
چې	موړ	دې	کرم	پۀ		وصالونه	
تيک	مې	د	زرو	مزېدار		دے	
پۀ	غونډه	زنه		مې		خالونه	

ستا	محبت	باندي	خبر	شومه	زء
درنه	خوشحاله	شوم	نادرې		
منم	پء	حقه	دي	دلبر	شومه زء
راته	کوه	د	نياز	خبرې	
موړ	دي	پء	سرو	شونډو	شکر شومه زء
کوکې	دي	دواړه	ملغلرې		
الله	درکړم	سپين	رخسار	دے	
سترگې	دي	سرې	لکه	لعلونه	
تيک	مي	د	زرو	مزېدار	دے
پء	غونډه	زنه	مي	خالونه	

الله	راکړم	سپين	بشر	هلکه	
ثاني	مي	نشته	خاپېرو	کنبی	
سور	مي	پېزوان	لکه	د نمر	هلکه
بدن	مي	گل	پء	منجرو	کنبی
ورکوم	ستا	پء	مينه	سر	هلکه
خونبه	يم	تاسره	مېرو	کنبی	
د	عاشقانو	دغه	کار	دے	
چې	شوگيرې	کړي	پء	کلونه	
تيک	مي	د	زرو	مزېدار	دے
پء	غونډه	زنه	مي	خالونه	

د عاشقانو ژوندانء کنبی یاره
 چرته به رانشي اسانه
 طاعون مې گېر شو لږمانء کنبی یاره
 اوس به رغېرمه پء گرانه
 مخ به مې پت پء کفانه کنبی یاره
 سفر کوټم به د دنيا نه
عبدالجبار ترې پء رفتار دے
 ډېر به ئې پاتې شي مثالونه
 ټيک مې د زرو مزېدار دے
 پء غونډه زنه مې خالونه

په تا مئين گنهگار خو نه يم
په سرو لمبو مي گوگل څله نيسي

“

”

عبدالجبار سحر

”

”

توراج خاکسار

د تسلي او مصلحت جانان مي خاوروله لار
خالقه چاته د خپل سترې ژوند قيصه اوکړمه

خپرونکي: اسيد کمپوزنگ سنټر ټوپي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library